

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-39 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 245. sz. 1943. október 29 péntek

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Fontos tudnivalók: Több zsírt kell beszolgáltatni a levágott sertések után

Ujabb tartalékokat vetnek be Keleten, a délolaszországi harctér is megélénkült

A szovjet Melitopoltól nyugatra tovább folytatta tömegtámadásait ~ Bolocsnajetól nyugatra a szovjet lovasság indult rohamra ~ Nem tudták felszakítani a német védelmi rendszert, az elszakadó mozdulatok teljesen rendben folytak ~ Göbbels: Sehol sem lehet felfedezni az összeomlás jeleit ~ A bolgár trónbeszéd: Bulgária eddigi külpolitikáját folytatja

Most már úgy a keleti, mint déli harctéren tombol a harc. Még nem lehet megállapítani, hogy a szovjet offenzívát akarják-e délen az angolszások támogatni, szóval, hogy a hadműveletek összehangolásáról van-e szó, de a jelentésekből kiderül, hogy minden vonalon harcok dúlnak és az elháriás igen erős.

KELETEN

A Dnyeper-könyöktől egészen az Azovi-tengerig, illetve Melitopol térségig terjedő arcvonalon változatlan hevesseggel tombol a nagy csata, amelynek legfontosabb súlypontja ezidő szerint Krivoj-Rognál van. A szovjetorszok az arcvonal többi pontján is jelentős tartalékokat vetettek harcba, de a legnagyobb erővel kétségkívül Krivoj-Rognál támadnak, mint ahogy azt ma német tájékozott körökben kijelentették. A németek is mindig újabb és újabb csapatokat vetnek itt harcba, így az itt már napok óta fel, s alá hullámzó nagy csata hevesességéből eddig semmit sem veszített. Ezt a tényt német katonai körök külön is hangsúlyozták.

De nemcsak a Melitopol és Krivoj-rog-i térségben folytak a harcok hatalmas erők bevetésével, hanem a Dnyeper-könyök több pontján, továbbá a Dnyepropetrovszk-térségben. A központi fronton Gomelnél indult újabb támadások és Szmolenszktől nyugatra az arcvonal áttörését kísérelték meg az oroszok igen nagy erővel.

AZ OLASZ HARCTÉR

Amint ezt német katonai körökben hangsúlyozzák, lényegesen más képet mutat. Az angol lapok megállapításai szerint, de Alexander tábornok kijelentéseiből is kiténik, hogy az angolok teljesen tisztában vannak azzal, hogy a németek főarcvonalát eddig még nem érték el, úgy, hogy további nagy harcokkal és nagy áldozatokkal kell számolni.

A tegnapi német hadijelentés közli, hogy Olaszországban heves harcok folynak a Volturno mindkét oldalán, melyek azonban meghusultak.

A MOSZKVAI KONFERENCIA

A moszkvai értekezlet fordulópontjához érkezett. Erre lehet következtetni a különböző jelentésekből. Az érdeklődés is tetőpontra hágott. Az értekezlet szigorú titoktartás mellett, zárt ajtók mögött folyik, így pozitívumokat nem lehet tudni és inkább a kiszivárgott hírek alapuló külföldi sajtóértesülésekre lehet utalni.

Idézünk először is egy berlini Interinf-jelentést. Eszerint a moszkvai értekezleten megvitatott politikai kérdésekről, különféle forrásokból érkező híreket Berlinben, nem minden érdeklődés nélkül fogadják, mert ezek a hírek lényegében eléggé egybehangozók. Így például a Dagens Nyheter newyorki tudósítója kifejti, hogy megvitatják Finnország, Lengyelország és más országok háború utáni helyzetét, továbbá az iráni helyzetet és az Égei-tengerhez vezető folyosó létesítésére irányuló szovjet javaslatot. A Newyork Times és az Evening Standard is közli azt az állítást, hogy washingtoni katonai körökből származó értesülést, amely szerint a szovjet az értekezleten az Égei-tengerhez vezető folyosó követelését támasztotta.

Az értekezlet az eddigi jelentésekkel ellentétben nem fejeződik be a jövő hét elején, hanem novemberre áthúzóódik. — Sir Knatchbull Hugessen ankarai angol nagykövet, akit Eden külügyminiszter Kairóba rendelt, hogy a moszkvai tárgyalások befejezése után találkozzék vele, bizonytalan időre elhalasztotta utazását.

A moszkvai fejlemények azt a benyomást keltik a török főváros mértékadó diplomáciai körében, hogy a moszkvai tárgyalások korántsem mennek végbe olyan surlódásmentesen, mint ahogyan az angolszász hírforrások állítják.

Ankarai jelentés szerint Knatchbull Hugessen Anglia törökországi nagykövete Jeruzsálemi útját az utolsó pillanatban elhalasztották, amit ankarai diplomáciai körökben azaz magyarának hogy a moszkvai értekezletet nyolc-tíz nappal tovább folytatják.

Az angol nagykövetnek a

szerdára virradó éjszaka kellett volna Jeruzsálembe és onnan Kairóba utazni, hogy találkozzon a Moszkvából visszatérő Eden angol külügyminiszterrel. Ugy vélik, hogy Hugessen értesítést kapott a moszkvai értekezlet meghosszabbításáról és emiatt halasztotta el utazását.

Suisse című svájci lap különjelentést közöl Szófiából, amely szerint a Szovjet messzemenő engedményeket követel Románia rovására, hogy ilymódon Bulgária közvetlen szomszédságába kerüljön. A Szovjet politikai főcéljai a török tengerszorosok és a Perzsa-öböl.

A Szovjet diplomácia nem hajlandó engedményeket tenni és eltérni a kitűzött céloktól és azt követeli, hogy a szövetségesek teljes egészükben járuljanak hozzá követeléseikhez. Hasonló jelentéseket közöl a Times is.

Az Exchange moszkvai jelentése szerint a szerdán lezajlott kilencedik moszkvai tárgyalási nap rendkívüli jelentőségű, — minthogy a megbeszélések keretében jegyzőkönyvbe foglalták és ezzel lezárták az eddig hozott határozatokat. Eddig még mindig sikerült formulákat találni. Valószínű, hogy még e hét folyamán kiadják az első hivatalos közleményt egyes eddig elért megegyezésekről.

EDEN—SZTALIN MEGBESZÉLÉS

Sztalin szerdán fogadta Eden angol külügyminisztert. — A megbeszélésen résztvett Molotov is, valamint Clark Kerr moszkvai angol nagykövet is.

Bernen át érkezett moszkvai jelentés szerint diplomáciai körökben Eden és Sztalin váratlan második megbeszélésének nagy jelentőséget tulajdonítanak. Különösen feltűnt, hogy Ismay altábornagy, Churchill katonai tanácsadója is résztvett ezen a megbeszélésen.

AMERIKA ÉS A MÁSODIK ARCVONAL

Az amerikai lapok az angol sajtóval ellentétben semmiféle lelkesedést nem mutatnak a moszkvai háromhatalmi értekezlet eddigi eredményeinek megítélésénél — írják a newyorki svéd lap tudósítók. A Da-

gens Nyheter tudósítója szerint a szovjet semmiféle hajlandóságot nem mutat arra, hogy megváltoztassa a határok kérdésében elfoglalt álláspontját. A földközítengeri kérdéseket illetően sem sikerült megegyezésre jutni, úgyhogy a döntést későbbre halasztották, ha majd Hull külügyminiszter visszatért Washingtonba. Ugyátszik hogy az amerikai külügyminiszternek nem volt eléggé messzemenő felhatalmazása.

Hull különben is inkább csak a figyelmes és szorgalmas hallgató szerepét játssza, míg a tulajdonképpeni tárgyalásokat az angolok irányítják a szovjettel. Csak egy ízben került sor szó-

váltásra Hull és Bolotov között, mégpedig a második arcvonal melőbbi előállítására vonatkozó szovjetkövetelésekkel kapcsolatban.

Hull külügyminiszter kijelentette, hogy a második arcvonal felállítását gyakorlatilag azt jelentené, hogy az amerikai csapatok legnagyobb részét ki kellene vonni a Csendes-óceán térségéből, ezt pedig csak abban az esetben lehetne megvalósítani, ha a Szovjet a maga részéről megtámadná Japánt. Ezt a célzást Molotov „hangsúlyozott hűvösséggel” hallgatta — teszi hozzá a Dagens Nyheter newyorki tudósítója.

Göbbels a jóslások ellen

Berlin, október 28. (NTI) A Das Reich c. lap legújabb száma közli Göbbels dr. birodalmi miniszter „A határnap” c. cikkét.

A miniszter a cikkben emlékezett arra, hogy az ellenséges hírverés immár csaknem egy éve november 9-ére illetve 11-re jósolja a német összeomlást. — E jóslással szemben állítja a miniszter azt a tényt hogy most a határnap közeledtekor akárhova is tekintsenek, bár Németország az arcvonalakon súlyos s igen súlyos küzdelmeket folytat, sőt bár az arcvonalak egy jelentékeny részén a német csapatok visszavonulása állapítható meg, sehol sem lehet felfedezni még a közeli, vagy távolabbi jövő szempontjából sem a birodalom várható katonai, — vagy erkölcsi összeomlásának jeleit.

A miniszter ezután rövid vonásokkal szembeállítja 1918 novemberének helyzetét a mai helyzettel. Kelet-Ázsiában Japán nem az ellenség oldalán áll, hanem a mi oldalunkon.

Hátra van még keleten a Szovjetunió még meg nem tört ereje. Egyáltalán nem ismerjük félre azt a szörnyű veszélyt, — amelyét ez a tény jelent. Ez az egyedüli veszélye ennek a háborúnak, le kell számolnunk vele, mindegy, hogy hol és mikor.

Hátra van még a légiháború. A légiháború esélyei az ellenfél számára a közeljövőben egyre kedvezőlenebbül fognak ala-

kulni. Egyrészt ugyanis hétről-hétre nő védelmi erőnk és ennek megfelelően fokozódnak az ellenség veszteségei, másrészt lassan, de biztosan egyre jobban közeledik a gyökeres megtorlás napja.

Összefoglalóan el lehet mondani — írja a miniszter —, hogy mi ma a legtöbb területen hasonlíthatatlanul kedvezőbben állunk, mint 1918-ban. Valamennyi hadviselő állam immár több mint 4 éve háborúban áll, közülük egyik sem erősödött meg ennek következtében, hanem inkább meggyengült. — Arról van tehát szó, hogy a háború okozta nehézségekkel szemben melyik állam tud keményebb elszántsággal szembeállni. Ebben a pontban látja dr. Göbbels az alapvető különbséget Németország mai és 1918-as helyzete között. Az ellenség azt reméli, hogy megismétlődik a német nép összeomlása, de ennek egyáltalán nincsenek meg az előfeltételei. Népünk ábrázata négyévi háborús vágásokkal, vérző sebekkel és mély redőkkel van tele, azonban az elkeseredett és könyörtelen harcnak e tiszteletreméltó jelei között töretlen vad elszántsággal izzik a szeme és mint a szikla az idők zúgó óceánján, úgy áll a Führer előttünk, sohasem in-

TOKES FOTO
MŰVESZI KÉPET KESZIT

gadózza, sohasem kételkedve, mint az erők és szívósságnak a megrendíthetetlen elszántságak és fanatikus hitnek mintaképe példát ad nekünk arra, hogy mit kell tennünk. Ezúttal

A bolgár trónbeszéd

Szofia, okt. 28. (NTI) A Szobranje 25-ik öszi ülészakát esztörtökön ünnepélyesen megnyitották. II. Simeon cár nevében Cirill herceg olvasta fel a Szobranjához intézett üzenetét. A esztörtöki nap egyetlen pontjaként a jövő ülészak napirendje szerepelt. A Szobranje most kezdődő ülészaká általában véve az egyes minisztériumok költségvetésének letárgyalásával fog foglalkozni. A Szobranje, miután határozatot hozott, a napirend tekintetében, elnapolta magát. (MTI)

Szofia, okt. 28. (NTI) A képviselőház 5. ülészakát ma trónbeszéddel megnyitották.

A trónbeszéd a többiek között azt mondja, hogy Bulgária a Balkán béke fenntartásának óhajától áthatva, külpolitikáját

viszont azzal fogjuk meglepni a világot, hogy mi, az egész német nép, egy emberként állunk mindenre készen és mindenre elszántsán.

az eddigi irányvonalak szerint folytatja tovább. E politika célja Bulgária érdekeinek biztosítása, miután ezeket a célokat a nagy német birodalom és szövetségeseinek támogatásával sikerült elérni.

A trónbeszéd ezután a következőket mondja: A kormány minden lehetőleg meg fog tenni, hogy a belső rendet biztosítsa. Nem fog visszariadni attól, hogy a legszélesebbkörű intézkedéseket tegye minden kísérlet ellen, amely az ország nyugalmanak megzavarására irányul. Bárholnan jöjjön is ez. A trónbeszéd ezután megállapítja, hogy a bolgár hadsereg készen áll a maga helyén, hogy az egyesített Bulgária határait megvédelmezze. (MTI)

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Az Azovi-tenger s a Dnyeper közötti szardán az elkeseredett elhárító harcok súlypontja továbbra is a Melitopoltól nyugatra levő szakaszon volt. Az ellenségnek azt a kísérletét, hogy a betörés helyét kibővítsé, kemény közelharcokban, vagy pedig mozgékony tartalékok ellenlétkésével felfogtuk. A harc nem eszökkenő hevességgel folyik tovább.

A Dnyeper-könyökben Zaporozsje mellett Krivojrogtól északra és Dnyepropetrovszktól délnyugatra meghiusult az ellenség számos gyalogsági és páncélos támadása.

A középső arcvonalzakaszon a szovjet új támadásokat indított Gomelnél északra levő állásaink ellen és folytatta áttörési kísérleteit a Kriesevtől nyugatra és Szmolenszktól nyugatra levő térségben. A támadásokat vagy már a készenléti állásokban szétvertük összpontosított tüzéségi tüzzel, vagy pedig kemény harcokban véresen viszt

szavertük.

Kriesevtől nyugatra fekvő térségben elért elhárító eredményben különös része volt a légi fegyvereknek, amely erős harci és közelharc repülőerőkkel avatkozott be a földön folyó harcokba.

A keleti arcvonal főbb részén helyi harcokat jelentenek. Kiev mellett és élénk felderítő tevékenységet az északi arcvonalzakaszról.

Délolaszországban heves harcok folynak. A Volturno mindkét oldalán brit-amerikai erők ismételt támadásai meghiusultak. A helyi betöréseket ellenlékkel megijesztogattuk, — vagy elreteszeltük. Az arcvonal többi részéről néhány előrs csatározástól eltekintve, csak gyenge, sikertelen támadást jelentenek. Termolától északnyugatra fekvő parti vasutvonal mentéről. A Földközi tenger keleti részén nehéz német harci repülőgépek jó eredménytel bombázták a katonai célpontokat Lerosz-szigetén. (MTI).

A német elszakadó mozdulatok teljesen rendben folytak

Berlin, október 28. Az Interinf a következőket jelenti a keleti arcvonal déli szárnyán folyó harcokról: A keleti arcvonal déli szárnyán folyó nagy esata nem eszökkenő hevességgel tart. A szovjet szardán Melitopoltól nyugatra tovább folytatta heves tömegtámadásait. Mivel az ellenség nyomasztó fölényben volt, a német gránátosoknak többször elkeseredett harc után el kellett szakadniuk az ellenségtől. A leg-súlyosabb veszteségekkel omlottak össze azok a szovjet fura-lozások, hogy felszakítsák a német védelmi rendszert a Boloesnojejtól délnyugatra, de eredménytelen

maradt az erős szovjet lovassági kötelékeknek is a harebavetése azok ellen, amelyek a nyílt teppén általában az egyes helységekre támaszkodtak. A német elszakadó mozdulatok mindenütt teljes rendben folytak. A Dnyeper-kanyarulatban és Krivojrog környékén is kemény elhárító harcokat folytatnak a német hadosztályok. A rohamlóvegek és léghárító ágyúk a harcokban 28 páncélost felgyújtottak. 23-at pedig hareképtelenné tettek. A súlyos harcok esztörtökön a kora reggeli órákban ismét kiújultak, miután szardán egész napnyugtáig tartottak. (MTI).

Sikerés elhárítás Gomelnél

Berlin, október 28. Az Interinf a következőket jelenti a keleti arcvonalról: A Szovjet csapatok Gomeltől északra és Kriesevtől északra igen sok friss kötelékekkel megerősített páncélos hadosztállyal folytatják támadó hadműveleteiket, amelyekkel áttörést akarnak kieroszakolni. A német főharc-

vonalat ismét heves pergőtűz alá vették, a német gránátosok rendíthetetlen ellenállásán azonban meghiusultak a bolsevisták valamennyi támadásai. Az eszakaszon folyó nagy esata harmadik nap is a német fegyverek teljes elhárító diadalával végződött. (MTI).

A délolaszországi harcok

Berlin, október 28. Az Interinf jelenti a délolaszországi harcokról: A Volturno felső folyása mentén immár három napja folyó esata érekeny veszteségekkel jár Clark tábornok 5. amerikai hadserege számára. Az Appenineken nagyobb kanadai erők támadást kezdtek a Monte Falcone környékén levő német állások ellen. Heves harcok fejlődtek ki, a támadásokat a németek visszaverték.

Ugyancsak az Appenineken a német utóvédcsapatok folytatták tervszerű csatlakozásukat a főerőkhöz. (MTI)

Algír, október 28. (Bud. Tud.) Montgomery tábornok főhadiszállásáról érkezett jelentés szerint néhány óra óta heves esata folyik a San Stefanótól hét km-nyire fekvő Torella községért. A esata egyike a legelkeseredettebbeknek, amelyekre az olaszországi hadiá-

ratban eddig sor került. Ezeknek a harcoknak során a 8. hadsereg súlyos veszteségeket szenvedett.

Gallipoli kell a szovjetnek

Stockholm, okt. 28. Mint az Interinf jelenti, egyre erősebb az a benyomás, hogy egyes semleges államok diplomáciai körében nagy aggodalommal kísérik a moszkvai értekezlet alakulását. Kétségteljesen tartanak, hogy Eden és Hull messzemenő engedményeket fognak tenni a szovjetoroszoknak nemcsak a bolsevisták kelet- és délkelet-európai területi követelési tekintetében, hanem a Földközi tengeren is. Így tudnivaló, hogy a szovjet határozott követeléseket támasztott, amelyekben a

Montgomery tábornoknak a legnagyobb óvatossággal kell folytatni hadműveletét.

öbök között a boszporusi támaszpont átengedéséről van szó. A híresztelés Gallipolit emlegeti. Az egyezmény úgy szól, hogy a Szovjetunio a háború tartamára bizonyos jogokat kapna Gallipoliban, hogy ott támaszpontot létesíthessen. Egyelőre megígérnek, hogy ezt a támaszpontot a háború után kiürítenék. Ezzel kapcsolatosan hozzák azokat az ideérkezett értesítéseket, amelyek szerint egész Eszakafrikában növekszik a kommunista propaganda. (MTI)

A Mussolini-kormány rendeletei

Chiasso, október 28. Mussolini kormányrendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében halálal büntetik azt, aki elősegíti internáltnak, vagy hadifoglyoknak a koncentrációs táborokból való menekülését. Igen

kemény büntetéssel sújtják a sztrájkok előidézőit is, továbbá azokat, akik illegális nyomtatványokat terjesztenek, vagy tiltott összejöveteleket rendeznek.

A török kormány római nagykövetet visszatérésre szólította fel?

Zürich, október 28. (MTI) Az „Exchange Telegraph” jelenti a karából: Híre jár, hogy a török

kormány római nagykövetét fel-szólította, hogy térjen vissza Törökországba.

Cáfolat a Vatikánról terjesztett hírekre

Zürich, okt. 28. (MTI) A Neue Zürcher Zeitung római levelezője jelenti: Azokkal a néha egyesesen fantasztikus javaslatokkal szemben, amelyeket az állítólag lenyeggett pápa megmentésére tettek, illetékes he-

lyen ismételt hangzottak, a Vatikán eddig csupán arra szorítkozott, hogy valamennyi hadviselőhöz utóztott jegyzékben szallt sikra Róma sérthetetlen-sége érdekében.

Hírek Olaszországból

Eszakolaszország, okt. 28. (Nemet TI) November 15-én kezdődik meg az olasz iskolákban az oktatás. (MTI)

Eszakolaszország, okt. 28. (Nemet TI) A fasiszta köztársasági párt vezetője most már végleg Eszakolaszországba helyezte át központi székhelyét, a Duce főhadiszállásának közelében. Pavolini párttitkár állandó szoros összeköttetésben áll a Duceval és ezzel biztosítja a Duce határozatainak azonnali gyakorlati megvalósítását. A fasiszta újjáépítés munkája a politikai szocialis és gazdasági élet valamennyi területén megindult. A párt állandó képviselője Romában marad, hogy biztosítsák Közpolaszországban a Duce határozatainak megerősítését. A

Marcia su Roma mai 21. évfordulója alkalmából a kormány mindenütt elrendelte a házak fellobogozását. Az egész olasz sajtó feltűnő módon közli a szerdai minisztertanács határozatait. Hangsúlyozzák a lapok, hogy minden területen megkezdődött a nemzeti újjáépítés munkája. Megalakult a köztársasági véderő és megbüntetik az elpartoltakat, különösen a fasiszta nagytanács tagjait. (MTI) Zürich, okt. 28. (Bud. Tud.) Az Exchange Telegraph értesül se szerint a Badoglio-kormány szabadba tette mind a hat fasiszta-ellenes olaszországi part törvényes tevékenységét, beleértve a szociálistákat és kommunistákat.

Üzenetek a frontról

Czibere János szakaszvezető a H. 813. tábori postáról üzeni feleségének és szüleinek, hogy jól van, nincs semmi baja. Szerető csokjait küldi.

Lenárd Ferenc őrmester a K. 206. tábori postáról feleségének névnapja alkalmából szerető szívvel jövő jókívánságait küldi Debrecenbe. Kéri a jó Istent, adjon neki sok-sok boldogságot. Szeretettel csokolja.

Bill Ferenc a B. 262. tábori postáról üzeni Püspökladányban lakó szüleinek és feleségének, hogy a róla terjesztett hírek, melyek szerint megsebesült volna, teljesen alaptalanok. Jól van, egészséges. Szeretettel csokolja feleségét és szüleit.

Szövetes Sándor honvéd a D. 443. tábori postáról Szövetes Jánosnak és Márkus Marikának Debrecenben, sok örömet és boldogságot kíván a szerető testvér: Sanyi.

Tóbiás Sándor honvéd a H. 813. tábori postáról üzeni szüleinek, öccsének és ismerőseinek, hogy jól van, ne nyugtalanodjanak miatta. Kéri, minél gyakrabban írjanak. Sok Csókot, üdvözetet küld.

Palinkás Béla honvéd a H. 813. tábori postáról szerető csokjait küldi édesanyjának és testvéreinek Debrecenbe. Jól van, egészséges, kéri írjanak sokat.

Nagy Imre honvéd a Z. 443. tábori postáról üzeni húgának és bátyjának Nánásra, hogy a leveleket megkapta, de a csomagot nem. Egészsége kifogástalan, szerető csokjait küldi.

Török László honvéd az L. 128. tábori postáról küldi üdvöz-

letét Elek Eteikának és a Püspök családjának Debrecenbe. — Semmi baja nincs, egészséges.

Hanner Miklós őrvezető a P. 939. tábori postáról üzeni Debrecenben lakó feleségének, hogy semmi baja nincs, ne aggódjék miatta. Sok levelet vár, szeretettel csokolja.

Kigyos Sándor őrvezető a L. 128. tábori postáról szerető csokjait küldi feleségének, testvéreinek és rokonainak Debrecenbe. Semmi baja nincs, egészsége a legjobb.

Tóth Imre az L. 128. tábori postáról üzeni Hajdúdorogra feleségének, szüleinek és rokonainak, hogy semmi baja nincs, teljesen egészséges. Kéri, írjanak gyakran. Mindnyájukat csokolja.

Szöllősy Sándor honvéd a B. 514. tábori postáról küldi szerető üdvözetét és csokjait szüleinek és ismerőseinek Debrecenbe. Semmi baja sincs, jól van, sok levelet vár.

Horváth János őrvezető a K. 492. tábori postáról szerető csokjait küldi a közeli viszontlátásig feleségének és szüleinek. Jól van, semmi baja sincs.

Perd György honvéd a K. 431. tábori postáról a közeli viszontlátásig szeretettel csokolja feleségét. Egészséges, semmi baja nincs.

Szálgyi István tizedes az A. 469. tábori postáról üzeni Debrecenbe: „Édes kicsi Katókám! Loveleidet egy kissé késve, de most egyszerre mind megkaptam. Ne aggódj, hogy mostanában ritkábban kapsz tőlem levelet, nincs semmi bajom. Október 24-én küldtem cukrot és fényképet, remélem, megkaptad. En a cigarettát és olvasnivalót

megkaptam, hálásan köszönöm. Irj sokat. Nagyon sok csókot küldök, Mamaékat, Bélaékat és a kis Pityut üdvözölöm. Jucikát meg külön is Pista.

Molnár Imre szakaszvezető üzeni Debrecenben lakó szüleinek és egy szőke kislánynak, hogy jó van, nincs semmi baja a híresztelésekkel ellentétben. Sokszor gondol rájuk, sok csókot és üdvözetet küld.

Lakatos József tőrzsörmester üzeni feleségének és édesanyjának Debrecenbe, hogy a csomag nem érkezett meg. Semmi baja nincs, mindenkit szeretettel csokol.

Szőke Lejos honvéd a K. 607. tábori postaszámról kéri a nagyvár lányokat, keressék fel leveleikkel, mert senkije sincs, akinek írhatna. Szívességüket előre is köszöni.

Illés Gyula százados a P. 359. tábori postaszámról üzeni testvéreinek és unokatestvéreinek, hogy jól van, aggodalomra nincs ok. Kéri, hogy ezután új címére: a P. 939. tábori postaszámról írjanak.

Bozóky József százados az F. 395. tábori postáról üzeni feleségének és szüleinek, hogy egészséges, semmi baja sincs. Szerető csokjait küldi.

Solti Gyula zászlós a K. 492. tábori postaszámról üzeni menyasszonyának, hogy egészsége kifogástalan, jól van. Kéri, gyakran keressék fel leveleivel. Szerető csokjait küldi.

Szőke Kálmán honvéd a K. 190. tábori postaszámról küldi szerető csokjait és üdvözetét szüleinek és ismerőseinek. Hala Istennek egészséges, kéri, ne aggodjanak érte. Sok levelet vár.

Vass János honvéd a K. 492. tábori postáról üzeni menyasszonyának, hogy jól van, egészséges. Kéri, sok levelet küldjön. Sokszor csokolja.

Beóthy László volt kereskedelemügyi miniszter meghalt

Budapest, okt. 28. Beóthy László nyug. kereskedelemügyi miniszter, a felsőház volt elnöke v. b. t. t. hosszas szenvedés után esztörtökön 83 éves korában meghalt. Beszentlése szombaton lesz a Kerepesi-úti temetőben, ahonnan az elhunytat Nagyvárada szállítják és ott a családi sírholtban helyezik örök nyugalomra.

Hirdetmény a mindszenti koszorú- és virág-árusításról

Értesítem a város érdekeit a kosságát, hogy a folyó évben a mindszenti koszorú- és virág-árusítást a Városháza-utcaiban, a Rózsa-utcaiban, a Dégenfeld-téren és a Szent Anna-utcaiban mindkét fasorban a városi hatóság által megjelölt helyen engedélyeztem. Felhívom az alkalmi árusítást folytató szándékozókat, hogy 3 pengős okmánybéllyel, vagy szegényégi bizonyítvánnyal ellátott kérvényeiket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca 20. III. em. 95. sz. hivatalos helység) mutassák be. Figyelmeztetem a kérelmezőket, hogy a kérvények benyújtásakor keresztény származásukat születési anyakönyvi kivonattal igazolni kell, férjes nőknél ezenfelül házassági anyakönyvi kivonat bemutatása is kötelező.

Nem kérés, illetőleg iparjog-sítvánnyal, vagy termelői igazolvánnyal nem rendelkező kérelmezőknek a kérvényezéssel egyidejűleg két megbízható tanu aláírásával kiállított nyilatkozattal, vagy más hitelt érdemlő módon igazolni kell azt is, hogy a virág-növényzet vagy koszorú kítői és milyen mennyiségben szeretettetik be. Kertészek és virágkereskedők a Kossuth-utcai virágpiacon árusítanak.

A mindszenti koszorú- és virág-árusítást kizárólag október hó 29., 30., 31. és november hó 1. napján lehet gyakorolni. Polgármester.

A vizsgálóbíró letartóztatja a MATEOSZ-autósok csalóját

Klavaj Janos 28 éves miskolci géplakatos néhány hetet ezelőtt megjelent az I-pályatelepi MATEOSZ-garazsban és ott több MATEOSZ autótulajdonosnak gumit ajánlott fel eladásra. Elmondotta hogy Budapesten a Keleti pályaudvar szenttelepén a szén alá rakva tart 12 pár gumit, amit 20.000 pengőért kínál eladásra. Azt mondta hogy külföldi autósokkal való összeköttetése révén szerezte be a gumikat.

Az ajánlat tudomására jutott a MATEOSZ debreceni körzete vezetőjének, aki hallott arról, hogy furfangos szélhámos, már Budapesten hasonló mesével több gépkocsitulajdonost ráserdelt. Azoknak 20.000 pengő értékű gumit adott el, a pénzt a Keleti pályaudvar fűtőházi bejáratánál át is vette és aztan egy mellékjáraton elűnt.

A debreceni rendőrség a feljelentés alapján őrizethe vette Klavaj Jánost és kihallgatása során megállapítást nyert, hogy valóban ő követte el a budapesti szélhámoságot is a nemlétező gumikkal. Klavaj átadták a kir. ügyészségnek és dr. Backer József vizsgálóbíró a napokban hallgatta ki a MATEOSZ-autósok csalóját, akit a kihallgatás után elzetes letartóztatásba helyeztek.

Nem tanácsos rendőrtiszt pincéjébe behatolni, mert elfogják a tettest

„Csak aludni mentem a pincébe, nem lopni” — állította a gyanúsított

A Hajnal-utcai bérháznál egyik debreceni rendőrtiszt pincéjénél elfogták Mieski Sándor harminceves alkalmi munkást, Berettyóújfalui, Citrom-telepi lakost, amint állítólag burgonyalopás végett be akart hatolni. Az elfogott férfit átadták a rendőrnek, aki előállította a központi ügyeletre.

Kihallgatása során Mieski Sándor tagadta, hogy lopást akart volna elkövetni. Elmondotta, hogy Debrecenben járt előző nap és egyik vendégülében a szokottnál jóval több italt fogyasztott. Ahogy az éjszakai órákban elneheztelt fejjel bandukolt, a Hajnal-utcai bérházhoz érve leküzdhetetlen álomosság fogta el. Lefeküdt a bérház falához és ott aludt. Mikor az alvás következtében az ital hatása némileg párologni kezdett, felébredt és érezte, hogy rettenetesen fázik. Ugyanakkor azt is észrevette, hogy a bérház pincéjének ablaka nyitva van és bent a pincében, mintha csak csalogatná, egy szalmazsák lever. Gondolkodás nélkül le akart mászni a pincébe azzal, hogy a szalmazsákon megalszik és reggel odább áll. Közben azonban, amint mászott befelé, észrevették és elfogták.

A rendőrség gyanúsának találja az esetet annyival inkább, mert előző napon egy másik Hajnal-utcai bérházlakó pincéjébe is behatoltak és onnan egy zsák gyűjtőt, szemet és más apróbb holmit elloptak. Megindult a nyomozás annak tisztázására, hogy Mieski valóban aludni vagy lopni akart-e a bérház pincéjében.

Ankara, okt. 27. Alexandrette kikötőjében kitérték a török zászlót három motoros őrhajóra, amelyet Nagy-Britannia szállított Törökországnak. (MTL)

Férje halottasága mellett öngyilkos lett

Budapesten szerda délután meghalt Bársony Oszkár, a MÁV menetjegyirodájának nyvezérgazdátja. Felesége, aki már hónapok óta emlegette, hogy férje halálát nem éli túl, szoborra merevedve, kétségbeesetten állt az ágy mellett és hozzátartozóinak valósággal erőszakkal kellett kivinnők a halottas szobából, mert nem akart elmozdulni halott férje mellől.

Bársonyné órák hosszat mozdulatlanul ült egy karosszékben maga elé meredve. Hozzátartozói aggódva vigyáztak rá, mert tudták kijelentéseiről és gyanakodtak, hogy egy óvatlan pillanatban öngyilkosságot követ el. A temetés előkészületeinek gondjai között azonban valahogyan Bársonyné néhány pillanatra magára maradt.

Amint később megállapították ekkor azonnal berohant a hálószobába, ahol halott férje feküdt magára zárta az ajtót s közvetlenül a halottaság mellett egy falbavert szögbe felakasztotta magát.

Hozzátartozói néhány perc múlva észrevették eltűnését és rá is törték az ajtót, ekkorra azonban már élettelenül lógott a selyemsálból csavart hurokban. Azonnal levágták a szárlól és kihívták a mentőket, de már nem tudtak segíteni az urához sűrű hű asszonyon mert olyan irtózatos erővel szoritotta nyakára a hurkot, hogy szinte másodpercek alatt meghalt.

A tragikusan meghalt úriasszonyt férjével együtt pénzeken délután temetik el.

A Templomegyesület idénynyitó teadélutánja

Ferecny Károly lelkipásztor az ifjúság helytelen neveléséről tartott előadást.

A Kálvinisták Templomegyesülete tegnap tartotta idénynyitó első teadélutánját, a Baltazár-teremben, ahol nagy közönség jelent meg, köztük Uray Sándor, Juhász-Nagy Sándor, Baja Mihály és több más előkelőség. Közének és Siposs Imre lelkész imája, dr. Balogh Gyula elnök üdvözlő szavai után dr. Ferecny Károly egyházkerületi főjegyző tartott feszült figyelemmel kísért előadást arról, hogy az ifjúkori bűnözések jelentős részének az alapoka a nevelés hibáira vezethető vissza. Megrázó erővel fettegte a fiatalok iránti bizalmát, majd meghallgatott egyik tárgyalást, majd elmondotta, hogy ennek hatására milyen statisztikai kutató munkát végeztek és milyen szomorú adatok birtokába jutott. Beszél a háború hatásáról a haretéren:

— A haretéren, ahol a halállal szemben állnak testvéreink, fiaink, ott a közvetlen veszély, a rettenetes felelősség nyomása alatt leomlanak az itthoni kínai falakként meredő társadalmi válaszfalak, a testvéri bajtársiasság áldott ereje fogja meg a szíveket. Mindegy már, ki voltam otthon, hogyan tituláltak, milyen pozícióban élttem a társadalmi életet. Nincs több és nincs más, csak bajtárs. És ha kell legtöbbször kész bármely pillanatban életét kockáztatni, hogy sebesült bajtársa életét megmentse. Mert olyasmi történik kint a lélekben, ami odahaza hiányzik.

Majd a társadalmi élet viszásságával foglalkozott, amit itthon lehet tapasztalni. Ostorozta a látszatért való harcot, hogy mindenki többnek akar látszani, mint ami. Végül arra kérte a szülőket, hogy gyermekeiket már kicsi korukban a szülők nemes és jó példaadásával befolyásolják és indítsák el lelke fejlődését a nemesebb, jobb életre.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után felszolgálták az egyszerű teát. Az összejevetel anyagi eredménye a karácsonyi szegénysegélyezési alapot növeli. A háziasszonyok a következők voltak:

Sass Béláné, Uray Sándorné, dr. Sarkady Keszyi Lajosné, dr. Lábás Béláné, dr. Juhász-Nagy Sándorné, dr. Ferecny Károlyné, Siposs Károlyné, Polgáry Andrásné, Kovács Gusztávné, vízvez Nagy Pálné, Eklly Józsefné.

Mikó Gáborné háziasszonyi díj és megváltott jegyek ára fejében a karácsonyi szegénysegélyezés javára 50 pengőt küldött be a Templomegyesületnek.

Még az ajtóküszöböt is ellopta és összekötözött kézzel megszökött „Kupak”, a tolvaj cigány

Ifj. Nagy József szováti cigánylegény ellen, akit a közönségben »Kupak« néven ismernek, három rendbeli lopás gyanúja miatt indult vizsgálat. A csendőrség gyanúja szerint Kupak Virág Péter ebcsi gazdálkodó padlására létrán felmászott és onnan egy kenyert és néhány holmit ellopott. Vince János ebcsi gazdálkodó tanyájáról a magántulajdon mindenemű tisztelgetéssel feltréve ugyan csak elvitt 15 kg. burgonyát és távozóban felvette a küszöbdeszkát is és azt is magával vitte. Magyar Gáborné ebcsi tanyájáról pedig a felmerült adatok szerint egy börtököt, kalapácsot és zsákok lapot.

A csendőrség a nyomozás folytatása után ifj. Nagy Józsefet átadta a kir. ügyészségnek és tegnap kerül dr. Backer József vizsgálóbíró elé. A csendőrség jelentése szerint Kupakot, amikor Vince János tanyáján felment a padlásra, Vince észrevette. Elvette a padlásbejárat elől a létrát, hogy a cigány meg ne szökhesen. Ő maga pedig fiát hívta segítségül. Mikor Kupak észrevette, hogy kelepcebe került, gondolkodás nélkül leugrott a négy méter magas padlásról. Azonban megütötte magát úgy hogy nem tudott megszökni és Vince János fiával együtt elfogta, megkötözte. Mialatt azonban a gazdálkodó elment a csendőröket értesíteni, a cigány kötéllal kezén megszökött, hazament és otthon felesége leoldotta kezéről a köteleket. Mikor a csendőrök megérkeztek, mint aki semmiről sem tud, fogadta őket és tagadta, hogy a padlásra való tettenérése, elfogatása és megkötözése megtörtént volna.

A vizsgálóbíró előtt újra más mesét talált ki és adott elő ifj. Nagy József.

— Ugy volt a kenyergem alásán — mondta — hogy a feleségem tyúkhuslevest főzött és kifogott a sönk. Aszongya, hogy menjek át a Vince gazdáékhoz sőt kérni. En elindultam, bemegyek a tanyára, senkit nem látok, kenyergem. Csak egy istentelen menő nagy létrát a padféljáróhoz támasztva. Gondoltam, fent van a gazda, felmegyek és kirek tüle egy kis söt... Felmentem aztan pajkoságból míg a padlásra a gazdát kerestem, valaki elhúzta a létrát.

— Mindennek a leves és sóhíány volt az oka, kenyergem — fejezte be lendületes beszédét Kupak, akit a kihallgatás befejeztével dr. Backer József vizsgálóbíró elzetes letartóztatásba helyeztek.

A tűzifaellátásról tanácskoztak a Baross Szövetségben

Ma küldöttséget menesztenek a polgármesterhez

A Baross Szövetség tűzifaosztályának Tolnay Lajos elnököletével népes ülést tartott, melyen megjelent Wurfell Gyula, a Baross Szövetség helyi csoportjának társelnöke is. — Tolnay Lajos megnyitó szavai után Máté Lajos ismertette a legutóbbi ülés jegyzőkönyvét.

Ezután Tolnay elnök ismertette a szakosztálynak Debrecen város polgármesteréhez intézett kérelmét. Ebben azt kéri, hogy a nagykereskedők részére befutó és polgármesteri rendelkezés folytán tárolandó 40 százalékos tüzelőanyag úgy fában, mint szénben a kiskereskedőkön keresztül jusson el a fogyasztó közönséghez. Eddig ugyanis a nagykereskedők ugyanezen 40 százalékat adták a részükre érkező fa és szénmennyiségnek a kiskereskedők részére s ebből is csak egyes kiskereskedők részesültek, míg a nagy többség vagy egyáltalán nem kapott tüzelőanyagot vagy olyan elenyészően csekély mennyiséget, hogy azzal alig tudott valamit kezdeni. Ha azonban ehhez a kiskereskedők megkapnák a polgármesteri rendelkezés értelmében tárolni kötelező 40 százalékos is, úgy egy jelentősebb mennyiség felett rendelkezne és ezáltal némileg csökkentené a lakosság tüzelőanyag szükségletét.

Kérték ezenkívül a Baross Szövetségbe tömörült tűzifa-kereskedők, hogy az elmúlt téli szezonban a városot hetenként kapott hat méter fát, aminek kiutalását május 28-ával megszüntették, a most kezdődő téli szezonban is megkaphassák. Elnök ezután közölte, hogy erre a beadványra eddig válasz nem jött, de a város saját hatáskörébe vette a tárolandó 40 százalékos fát, ezt a polgármester utalja ki s ebből arra lehet következtetni, hogy a kérést nem teljesítették.

Aranyos Dávid felhozott egy esetet, hogy a közönség köréből küldöttség ment a városhoz és valaki tévesen úgy informálta a küldöttség tagjait, hogy még mindig megkapják a heti hat méter fát a tűzifa-kereskedők s abból ki kell, hogy szolgálják a közönséget. Holott a hat méter fa kiutalását a város már hónapokkal ezelőtt visszavonta.

Tolnay Lajos elnök a szakosztály tevékenységét ismertette. Majd a tűzifa-kereskedők helyzetét vázolta rámutatott arra, hogy mindennap kint vannak a pályaudvaron, ahonnan többnyire ugyanolyan üres kézzel térnek vissza, ahogy kimentek.

Sütő József véleménye szerint az jelentene csak megoldást, ha a város az egész famennyiségét a kiskereskedőkön keresztül hozná forgalomba.

Kovács Sándor arra mutatott rá, hogy míg a közönség jelentős része nincs ellátva fával, akadnak olyan kivételek, akik évekre biztosították magukat. Fa-rázia tartását véli szükségesnek a halmozók ellen.

Draskovits Rudolf indítványára elhatározta az ülés, hogy küldöttségileg keresi fel az egész szakosztály Tolnay Lajos elnök vezetésével a polgármestert s kéri segítségét a hetekkel ezelőtt benyújtott beadvány értelmében. A küldöttség ma reggel kilenc órakor megy fel a városházára.

Virágok hulltak a sírba... A repülőhalált halt Kerékgyártó László megható temetése.

Tegnap helyezett örök nyugalomra Kerékgyártó László hivatásos aranyasos repülő-örvezető hült hamvait, aki fiatalon, életének 22 évében hivatásának teljesítése közben Budapest közelében repülőhalált halt. Minden temetés megható, de különösen az volt Kerékgyártó László temetése és azonfelül bővelkedett felemelő mozzanatokban. A magyar repülő bajtársiasságának nagyszerű megnyilatkozásait szemlélhettük a végzettségételen.

A temetés a Hősök temetőjében volt. A mauzóleumot teljesen megtöltötte a gyászoló közönség. A ravatalt a bajtársak állták körül, kint repülő díszszakasza puskával, fent a levegőben egy repülőgép kering és lejjebb ereszkedve, mintha utolsó búcsúra búgna a motor és a szárnyak is búcsút intenek. Repülőtisztok küldöttsége lép a ravatálhoz...

A résztvevők sorában a gyászoló család sok ismerőse. Ott láttuk Szentgyörgyi nyug. altábornagyot, Vágó Vince igazgatót és sok más előkelőséget. Több százra megy a gyászoló közönség száma. Musza Ferenc nagy ajkán felhangzik a »Te benned bíztunk eleitől fogva, örökszép dallama. Együtt énekelt a közönség. Monus Ferenc tábori lelkész emelkedett szellemű gyászbeszédet és imát mond. Ideje a fiatal szárnysegett sás példáját, a halott hős szolgálati hőségét, kitartását, bátorságát. Szem nem maradt szárazon.

Ujabb ének után bajtársak viszik a koporsót a temető külön barcellájához, hol repülő abroncsok örök álmukat. A lelkész imája és ének után leeresztik a koporsót a nyitott sírba. Virágok hull rá, az őz virágai sűrű egymásutánban repülnek a sírba. Felhangzik a Himnusz. Szoborra merednek a katonák és a friss hamt felett szárnyal az imádság: Isten áldd meg a magyart!... Sok koszorút hoznak a baj-

társak. A család, a rokonság koszorúit után komor ünnepélyességgel teszik le repülőtisztok az elhunyt alakulatának, ezredének, bajtársainak koszorúit. És hatalmas öröközökből álló koszorú borul utóljára a sírra. Halljuk, mint feszes állásban egy repülőtiszt mondja:

— A magyar királyi légierők parancsnoka nevében kegyelettel teszem le ezt a koszorút... Nagyon szép, igen felemelő gesztus, a legmagasabb rangú parancsnok küldi a koszorú virágjaival búcsúját a fiatal halott repülőnek...

Stein Aurél meghalt

Ujdelhii jelentés közli, hogy az indiai kormány értesülése szerint Sir Stein Aurél, a magyar származású ismert régész és Ázsia-kutató, 80 éves korában Kaboulban meghalt. Stein egész életét a kutatásoknak szentelte és tanulmányokat írt a Kínában, Turkesztánban, Beudiszisztánban, Persiában, Irakban és Transzjordániában végzett kutatásairól. Több kiün-tetésben részesült és számos egyetemen oklevelet szerzett.

Stein Aurél 1862-ben született Budapesten. 26 éves korában a lahorei egyetemen a sanskrit nyelv és irodalom tanára lett. 1895-ben a Magyar Tudományos Akadémia kültag-jává választotta. 1900-ban indult első nagy expedíciójára Felső-Ázsiába. Ezt az expedíciót a britindiai kormány segítette. 1909-ben visszatért Európába és a Magyar Földrajzi Társaság meghívására Budapesten is előadást tartott. Számos tudományos akadémia és társaság választotta tagjául, az oxfordi és cambridgei egyetem pedig díszdoktori oklevéllel tüntette ki.

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Péntek este: Idegen asszony
C) bérlet.
Szombat délután: Zeneböhöcök
Filléres helyárák.
Szombat este: Sybill. B. bérlet.
Vasárnap délután: Idegen asszony. Rendes helyárák.
Vasárnap este: Sybill. Bérlet-szünet.

Diener Hermann és Hampe Sarolta hangversenye

Tegnap este tartotta a Zeneke-
lők Köre és a Német Tudomá-
nyos Intézet együttes rendezésé-
ben Diener Hermann és Hampe
Sarolta duett-estjét a városi ze-
neiskola hangversenytermében. A
rendező egyesületek ennek az est-
nek a jóvedelmét a hadigondoz-
ottak és hadiárvák javára fordít-
ják. A maga nemében zenei ese-
megének számító hangverseny
iránt széleskörű érdeklődés nyil-
vanult meg a nagyszámú közön-
ség élvezte és tapsolta végig az
értékes bemutatásokat.

Diener Hermann hegedűművész
és Hampe Sarolta mélyhegedűmű-
vész nő személynében értékes és
magas iskolázottságú művészeket
ismertünk meg. Tölmácsolásukat
kiforrított összeértséggel, precizitással
jellemzi. A stílusos előadásban
bemutatott művek szépségerő
tölmácsolása nagy lelkeséggel és ál-
talános elismeréssel találkozott.
A neves művészek műsorára Mo-
zart, Purcell és Corette, Gemini-
ani, Pachelbel, Bach J. Christian
és Bocherini műveket hallottunk.

FILM

A Vigszínház nagy sikerrel új-
ította fel a „Sarajevo” című ma-
gyar filmet. Az érdekes, fordulat-
os meséjű darab főszereplői:
Tasnádi Fekete Mária, Kiss Fe-
renc, Timár, Vértess. A kísérő mű-
sorban levő UFA és Magyar Vi-
lághírű friss, érdekes, mulat-
tató ezenkívül egy filmbohózat,
amelynek főszereplői Mihályi és
vitéz Benkó.

Mezőgazdasági bakancsakció

A kormány a népruházati ak-
cióval párhuzamosan a rendel-
kezésre álló készletek keretéből
mezőgazdasági bakancsakelet
szervezett, amelynek során a
mezőgazdasági munkások rész-
re jóminőségű zsiros felső-
bőrű, bőrtálpas bakancsot bo-
csátolt rendelkezésre. A közellá-
tási kormánybiztosokhoz, amely-
ben közölte, hogy az akcióban
igényjogosultak: a mező, kert és
erdőgazdaságban alkalmazott
éves gazdasági cselédek, az er-
dőgazdaságok idénymunkásai
és sommás idénymunkások. Az
igényjogosultság megállapítását
a közszociális bizottságok inté-
zik. *A bakancsok jog-
szabási árát a bakancs tal-
pába maradvány bepréslétek.*

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4. este 8. 7. kor

Pénteken C) bérletben
a nagyszerű színmű-
űjdonság:

Idegen asszony

U. KOVÁTS TERUS
fellépésével!

Tánciskolák

* Új táncanfolyam Havancsák
tánciskolájában november 1-én kez-
dődik. Beiratkozás 8.30 óráig
és tanórákon.

A debreceni sebesvonal karambolja Galgónál

Az Erdély felé haladó vonat beleszaladt egy tehervonathba, ember-
életben nem esett kár

A debreceni sebesvonal, mely
Budapestről kedden este fél 11
után érkezett Debrecenbe és in-
nen továbbhaladt Erdélybe. Dész
és Zsibó között, Galgónál bele-
szaladt egy tehervonathba.

Az összeütközés következtében
néhány kocsi megrongálódott. Az
utások közül többen kisebb zúzó-
dásokat, horzsolásokat szenved-
tek, némileg súlyosabb a sérülése
a főmozdonyvezetőnek és fűtő-
nek, de ezek a sérülések sem ve-
szélyesek.

A karambol következtében azon-
ban a pályatest többszáz méter-
nyi területen megrongálódott és
míg azt rendbehozták, a forgalom-
ból ki kellett kapesolni. Így a
karambolt szünetelt a vonat uta-
sai is más kerülővel tették meg
tovább az utat. Az összeütközés
két napos kisebb változást okozott
az erdélyi vasúti forgalomban. En-
nek következtében szerda és csü-
törtök hajnalban nem futott be
Debrecenbe sem az erdélyi vonat.
ennek oka az volt, hogy a vasúti
pályatest teljes kijávitásáig a
Kolozsvár — Nagyvárad — Pü-
spökladány vonatra terelték át a
forgalmat.

A debreceni állomásfőnökség
egyébként csütörtök délután táv-
irati értesítést kapott, hogy a va-
súti pályatest megrongálódott szak-
aszatát rendbehozták és már a péntek
reggeli erdélyi sebesvonalat
menetrend szerint beérkezik a
debreceni pályaudvarra.

Vasúti baleset Csáktornyánál

A tehervonatról leszakadt öt kocsi beleszaladt a gyorsvonal

Csáktornyán, október 28. Szer-
dán este a Csáktornyáról Kanizsa
felé haladó tehervonatról öt kocsi
leszakadt. Kiszabadka állomás
előtt a Csáktornyáról indított
gyorsvonalat a nyílt pályán bele-
szaladt a leszakadt kocsi-
amelyek összetörték. A gyors-
vonal mozdonya és két kocsi-
kiskiklott. A mozdonyvezető és
néhány utas könnyebben megse-
besült. A közlekedést egyelőre
átszálással bonyolították le. A sze-
renesétlenség oka az eddigi vizs-
gálat szerint gondatlanság. (MTL)

A tanítószegély védelmében

Válasz a „Virtadát” egyik cikkére

A „Virtadát” c. lap legutóbbi
számának »Színház és film»
rovatában »Bemutató a Nemzet-
tiben» címen foglalkozik Molter
Károly »Örökmozgó» c. darab-
jával. Miközben a színpadi mű-
ről lesújtó bírálatot mond, —
nem keressük okkal-e, vagy ok
nélkül — de a cikkében egy
oldalvágást ad teljesen mellény-
talanul a magyar tanítószegély
fele. A következőket írja ugyanis:

»Mert, ha talán Kajászorcső-
gén a Hangya-vezető tanító ur
elmeszulemenyeként, a helybeli
tuzoltogárda műkedvelő előad-
ásában kerül színpadra a „mű»
a kéthetenként megjelenő helybeli
hírharsona meg mint nagyje-
lentőségű irodalmi eseményt is
ünneplélné „varosunk szün-
zóját».

A cikk írójáról elbűszük,
hogy nagyon szellemes akart
lenni, amikor dagadozó és ön-
magának tetszelgő mondatával
a Molter Károly darabját úgy
akarta megbélyegezni, hogy azt
a »hangya-vezető tanító ur elme-
szüleményének» minősítette. Ez
a kijelentés sikerült is tökéle-
sen: neveléses. De csak a cikk
írójáról nézve. Mert mégis csak
neveléses, hogy a Virtadát
Színház Film Könyv rovat ve-
zetője így keveset tudjon a ma-
gyar tanítószegélyről. Nem tartjuk
szükségnek az elmeszuleme-
nyekkel kapcsolatban Gardo-
nyit, Gyónit, stb. emlegetni, ne-
hogy szegény hangya-vezető ta-
nító» megforduljanak a »sir-
júkban, mert nyilván ők is be-
lekapcsolódtak a falu életébe, az
iskolán kívül is. Ugy gondoljuk,
talán meg ott is van szűk g-
vezetésre... S ha pedig más
okok is kényszerítik a tanítót
ilyen munkákra, jegyezze meg
magának — op — ur, elég szo-
morú, hogy így van. S ha már
itt tartunk, megemlítem Kere-
csendi Kiss Márton nevét, aki
pl. a »Harmadik» c. elme-
szüleményével, nyilván többször
használt a magyar virtadát
ügyének, mint a szóban forgó
cikk. Úgy látszik arról sincs tu-
domása — op — urnak, hogy
azok a »hangya-vezető tanító»
az önkéntes tűzoltó gárdájuk-

kal» olyan magyar írók darab-
jait adják elő, akiket a magyar
irodalom és történelem a ma-
gaéva tett, akikről nyugodtan
írhat a helybeli harsona, mint
varosunk szünzójáról. Ezek
után nyilván arról sincs tu-
domása — op — urnak, hogy ezek
az önkéntes tűzoltó gárdák mi-
lyen fontos nemzetnevelő mun-
kát végeznek. De vannak, akik
tudják ezt az országban... Es
talán arról a beszédéről sincs tu-
domása, amelyben a magyar
miniszterelnök a magyar taná-
rokhoz és tanítókhöz szólt...
Mind az ő baja. Neveléses dol-
gokért nem szoktuk szót emle-
lni. Nevetni mi is szeretünk.

De nem hagyhatjuk szó nél-
kül azt a felelőtlenséget, amely-
lyel a tanító társadalomról így
lehesen nyilatkozni még a mai
időkben is. Vegye tudomásul
— op — ur, hogy a magyar ta-
nítószegélyt emelkedett és minde-
nek előtt magyar szellemű inté-
zeteknek nevelik, ahol még va-
lami mást is tanulnak; józólést
és felelőtlenséget... A magyar ta-
nító az ország utolsó őrhelyétől
a harcmezőig mindenütt ott
van és megállja a helyét embe-
rül. Ne felejtse el — op — ur,
hogy a magyar nemzetnevelők
közül a tanítóra van bízva a
legtöbb. A nemzet azzá lesz,
amivé nevelik. Nezen szét a két
szomszédban, Keleten és Nyuga-
ton és megérti. És ezeket a ne-
velőket csak felemleni lehet és
kell, nem pedig lesüllyeszteni,
mert a nemzet szempontjából ez
árulás... A tanítószegély már r-
g túl van azon, hogy így lehesen
róla nyilatkozni, ahogy ön tette.
A szegényiség még nem ok erre.
— op — ur... S mi emelt föl
viseljük is a szegényiségünket.
De visszaautasítom az ön szavait.
— op — ur, a sokszor szerény,
dolgozó és hallgató magyar ta-
nító nevében!

Sz. Nagy Sándor
állami tanító.

— Berta Tibor végeredményben
nyolcadik helyen végzett az or-
szágos főiskolai útszabó ba-
jokságon. Berta pontszáma 4540
pont volt. A verseny győztese a
TPSE versenyzője, Kiss István
lett 6214 ponttal, jó eredménye-
ket érve el.

**A bonctani intézetbe vezette be két szolnoki
áldozatát a Debrecenben elfogott
autógumi család**

Klaváj János, akit a MATEOSZ
autósoknál elkövetett családi ki-
sérletéért a napokban tartóztatott
le a vizsgálóbíró, Szolnokon is
követett el hasonló büncselek-
ményt. Kocsis Mihály és Ma-
gyar Frigyes gépkocsiszelőknél
felajánlott a kék munkaruhába
öltözött és magát sinautobusz-
vezetőnek kiadó Klaváj négy új
gumit négy használt gumira és 2000
pengő ellenében. Budapestet át is
vette tőlük a négy használt gu-
mit, aztán elvezette két áldozatát
az Üllői-úti bonctani intézet épüle-
tébe, ott az előcsarnokban átvette

a 2000 pengőt és azt mondta, vára-
koznak, néhány perc múlva
hozza a gumikat. Természetesen
nem tért vissza, hanem egy oldal-
kijáraton eltávozott az épületből.
Kocsis és társa, mikor meg-
unták a várakozást, érdeklődni
kezdtek, hol vannak a gumik, mi-
tájk meg, hogy a bonctani intézet-
be esalta őket a ravasz szélhá-
mos. Klaváj, akit a debreceni
rendőrség fogott el és jelenleg a
debreceni ügyészség fogházának
lakója szolnoki és budapesti csa-
lásaiért is rövidesen felelősségre
vonják.

**Az Orvosegyesület
tudományos ülése**

A Debreceni Orvosegyesület
csütörtökön tartotta XIV. tudomá-
nyos ülést, melyen dr. Sán-
tha Kálmán ideggyógyász profes-
szor elnökölt.

Az első bemutatót dr. Makó
István, a sebészeti klinika or-
vosa tartotta: »Oculusio arte-
riomesenterialis duodeni» cí-
men, melyben egy igen érdekes
gyomoragulat eseteitől számolt
be. A bemutatást vita követte,
melynek során dr. Jankovich
László, dr. Jákó Gyula és dr.
Hüttel Tivadar, valamint dr. Kiss
István szólaltak fel.

Dr. Fazakas Sándor magán-
tanár: »Mely gombas szaruhár-
tyagulladás» című bemutatá-
sában egy ritka blastomykosis-
ról számolt be.

Végül dr. Vasárhelyi Béla, a
szombathelyi állami kórház bel-
gyógyász főorvosa, előadást tar-
tott az »Osteoarthropathie hy-
perthropiante pneumique»-ról.
Nagy érdeklődéssel kísért elő-
adásában egy érdekes csont-
megbetegedésről számolt be,
majd ismertette kísérleteit, me-
lyeket a betegség körkötana
tisztázása céljából végzett.

Az előadashoz dr. Nemes Ist-
ván és dr. Dobó István szóltak
hozza.

A közönség szava

**Bajok vannak a Jánosi-
utca burkolása körül**

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!
Annakidején a DEBRECZEN
sokat hadakozott az rt, hogy a
Jánosi utcát burkolják ki. A
Csapokert lakosságának e kör-
nyékbéli része halás is a lapnak
azert a támogatást, melyben
a sok kímber erdekeit részesi-
tette. Eppon az a tapasztalat,
hogy a DEBRECZEN minden
közérdeku kérdésben bátran
hallatja szavát, indit bennünket
arra, hogy ugyancsak a Jánosi-
utca burkolása ügyével ism-
a szerkesztőséghez forduljunk és
a lap segítségét kérjük.

A helyzet egyéni most az,
hogy a Jánosi utca burkolási
munkait az arató- után meg-
kezdték. Idestóra három hónap-
ja, hogy felszedték nemesak a
kocsint burkolatot, de csaknem
az egész utca hosszában a jár-
dát is. Ma ugy állunk, hogy
javarost semmiképpen sem tu-
dunk kapni aka haladó lenne
a Jánosi-utca vagy abból mel-
lelkutakra jut, vagy egyebet ha-
zaszállítam. Teljes két hónapja
már, hogy a Jánosi utcában le-
rakták az alapkövet, de még ez
sincs az egész utcán végig be-
fejezve. Itt-ott zuzalékok szórtak
ra, úgyhogy lehetetlenség a lo-
vak épségének veszélyeztetése
nélkül itt kocsival közlekedni.
Igen nagy baj az is, hogy az
utca szintje sem egyforma. He-
lyenként több arasz magasságu
homokréteg fekszik, mellette a

A Jánosi-utcai lakosok nevében.
Aláírások.

**Újra alakult a régi
Néppárt**

Budapest, okt. 28. Azok a ke-
resztény politikusok, akik a ré-
gi Néppárt hagyományait követ-
ték, szerdán délután értekezletet
tartottak Budapestben. Reibel
Mihály országgyűlési képviselő
elnökölte a lat. Az értekezlet
foglalkozott a külpolitikai és
belpolitikai helyzettel és egy-
hangúan arra a megállapodásra
jutott, hogy a keresztény demo-
krácia célkitűzéseinek megvaló-
sítása érdekében feltámasztják
az első viághaború előtti régi
néppártot. Ugyanezen az érte-
kezleten elhatározták azt is,
hogy a képviselőház legközelebb
bí ülésén bejelentik a Néppárt
megalakulását.

Az új néppártnak Reibel Mi-
hály képviselőn kívül vezére lesz
vitéz Makray Lajos tolnai plé-
bános, az ismert politikus, va-
lamint Pakots Károly püspöki
helynök és Pintér László nagy-
váradi kanonok, felsőházi tagok.
Az új pártnak már eddig is hat
országgyűlési képviselő és hat
felsőházi tagja van és így orszá-
gos párt jellegével bír. Mint
ilyen, megkezdte a vidéken szer-
vezési munkálatait a keresztény
demokrácia megteremtése érde-
kben.

Zürich, október 27. (MTI) A
Neue Züricher Zeitung wa-
lingtoni jelentése szerint az
olasz királyi kormány ezidőze-
rint Alpuliában az igazgatás
ura, míg Calabria, Szicília és
Nápoly környéke szövetséges
katonai ellenőrzés alatt áll.

APOLLO

filmszínház

Amikor a babonás színesz-
rosszat álmodik!
Muráti Lili, Bilicsi, Kiss
Manyi, Mihályi és Pálóczy
a főszerepben.

Megálmodtalak

BEMUTATÓ MA!

HUNGARIA

filmszínház

MA UTOLJÁRA:
**A Noszty fiú esete
Tóth Marival**

Főszereplők: Szörényi, Si-
mor, Javor, Rajnai, Bilicsi,
Malmay, Kiss Manyi, Gózon.
Előadások: 5 és 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ

mozgó

Ma 5 és 7 óraker utoljára
az izgalmas és érdekes
magyar film:

SARAJEVO

Főszereplők: Tasnády Mária,
Kiss Ferenc, Timár, Vértess.

METEOR

mozgó

MA ÉS HOLNAP!
Opiumkerítő

Főszereplők: Karády Kata-
lín, Javor Pál, Greguss, Pet-
rovich, Baksa, Soós, Pálóczy.
Előadások kezdete:
16 és 18 óraker.
Vasárnap: „Utolsó pillanat”.
Hétfőn: „Hamis eskü”.

Dr Hüttl Tivadar professzor érdekes megfigyelései és javaslata a tetanus eredményes kezelése

Hajdú megye Magyarország tetanus legjobban fertőzött területe
A gyermekek kötelező védőoltásával látszik megoldhatónak a kérdés.

Az orvostudomány egyik nagy problémája a tetanus. Megoldásán minden számottevő tudós orvos dolgozik, kutat, kísérleteket végez. A nagy érdeklődés érthető a tetanus megbetegedések iránt, mert körülményei, létrejövetele és főleg kezelési módszerei eléggé sokfélék. A debreceni sebészeti klinika európa hírvédős professzora, dr. Hüttl Tivadar is évek óta dolgozik a tetanus természetrajzának pontos felderítésén és a kezelés eredményesebbé tételén. Különösen amióta ismét háborúban vagyunk, jelentős szerepet kapott a tetanus, mely a háborús sérülések olyan szövődénye, melytől az orvosok legjobban félnek. A rendszeres védőoltás következtében a háborús sérülésekhez társuló tetanus — mint ezt dr. Hüttl Tivadar professzor ismertette — ma sokkal ritkábban fordul elő, mint azelőtt. Érdekes, hogy a tetanus néha hosszabb idővel a háborús seb begyógyulása után lép fel, amikor a sérültön utólag valamilyen javító műtétet vagy idegen test eltávolítást végeznek.

Hajdúvármegye Magyarország tetanus legjobban fertőzött területe — mondta dr. Hüttl Tivadar professzor. — Mivel mezőgazdasági állam vagyunk, nálunk gyakoribb a tetanus. Németországban 100.000 lakosra csak 0,61—1,56 megbetegedés esik. Mivel Hajdúvármegyében gyakori ez a betegség, kötelességünk, hogy behatódottan foglalkozzunk vele. Húsz esztendőn keresztül vezettünk a klinikákon kezelt tetanusos esetekről feljegyzéseket és végzetünk megfigyeléseket.

A fertőzés szempontjából különösen a trágyázott földdel érintkezésbe jutott sérülések a veszélyesek. Az ilyen talajban a kórokozó még 30 cm mélységben is megtalálható, igaz, hogy nem minden esetben.

Sokszor a legszorgosabb vizsgálat ellenére sem sikerül megállapítani azt, honnan indult ki a fertőzés. Legtöbb esetben az alsó végtagok fertőződnek. Nagy szerepük van itt a mezőgazdasági munkások meztelenségének.

Tehenet vásároltak, földet béreltek, szegénygondozást vállaltak az ifjúsági vöröskeresztesek

Beszélgetés Törőné Korpássy Máriával tizennyolcvévi ifjúsági vöröskeresztes munkáról

A debreceni ifjúsági vöröskeresztes munka az egész országban példátmutató. Törő Mihályné Korpássy Mária, a finomtollú írónő és pedagógus, aki mint csoportvezető 18 éven át végzett értékes irányító munkát e téren a napokban kapott elismerő oklevelet érdemében gazdag működése elismerésül a Magyar Vöröskereszt elnöke-től.

A szép kitüntetés alkalmából a Debrecen, munkatársai felkereste Törőné Korpássy Mária, aki sok értékes kezdeményezéssel járult hozzá a debreceni ifjúsági Vöröskereszt-munka sikeréhez.

Az ifjúsági vöröskeresztes munka hatalmas nevelő eszköz a pedagógus kezében. Mert beszélhetünk jótékonyágról, emberszeretetről akármilyen szép szavakkal, annak nincs értéke, ha gyakorlatilag nem teljesítjük azt. Az ifjúsági vöröskeresztes munka módját és alkalmát ad arra, hogy már mint gyermek megszokja az iskolai tanuló az embertársain való segítést. Nem ismer szegény tanulókat csak magával egyenlőt és amennyiben érzi, hogy az segítségére szorult, segíteni igyekszik rajta. Szóval a

kás meztelenségének. Egészen Egészen rajtelyes eredetűek azok az esetek, amikor a tetanus műtét után lép fel, szerencsére az ilyen esetek nagyon ritkák. Jáki Gyula egyetemi tanár a közönség megjelölésére Orsós Ferenc emlékkönyvében részletesen foglalkozik az operáció utáni tetanusos esetekkel.

Érdekes megfigyelése volt Hüttl Tivadarnak az is, hogy nyáron a tetanus gyakrabban fordul elő, mint a téli hónapokban, valamint hogy az idősebb korban tetanusban többben halnak el, mint a gyermekek közül.

A védőoltások hatékonyságát a statisztikai adatok igazolják. A hadisérülteket az első 24 órában védőoltásban kell részesíteni, ez a helyes eljárás még a fagyásos sérüléseknél is. A nagyvárosiasan beépített területeken ritkább a tetanus, mint a falukon. Kitérően lehet fellépni a tetanus ellen azáltal a módszerrel is, hogy a seb zúzott és elhalt részeit késsel eltávolítjuk és a sebet nyitva hagyjuk.

Csiki egyenesen azt kívánja, hogy aktív védőoltásokat államilag kötelezővé kellene tenni. Nekem is az a véleményem, hogy e téren valamit kellene tenni. Az a meggyőződésem, hogy az aktív védőoltások a jövő. Miután a Hajdú föld hazánknak legjobban fertőzött területe és a typhus ellenes oltásokat körzetünkben ügyis rendszeresen végzik, felvettem a gondolatot, nem kellene-e nekünk is a tetanus kötelező aktív mentesítésével kísérleteket tenni. Ez nemcsak a tetanus halálozási százalékát csökkentené, hanem sok érdek kérdésére is feleletet adna. Az oltásokat azonban nem a 10 és 30 év között kellene kötelezővé tenni, hanem már jóval előbb, az első életévekben, miután nálunk tetanusban, az esetek nagy számában, gyermekek betegszenek és halnak meg. Az oltások megszerzését a cseesemő védelemmel kellene kapcsolatba hozni, irányítását közegészségügyi intézeteinkre kellene bízni.

keket összehozza ez a gondolat. Iskolaidőn kívül minden héten kétszer tartottunk munkadélután, az ott elkészült munkákat értékesítették a tanulók és közös megbeszélés alapján abból szegény tanulóitársaikat segítették konyvvel, ruhával, kinek mire volt szüksége. 1925-ben alakult a csoportunk és 1926 tavaszán a gyermekek munkáját előadásokból begyűlt összegből tehentek vettek. Ezt kiadták tartásra fele tejjel, egy gazdálkodóhoz, a fele tejjel nemcsak a saját osztálytársaik között, hanem az abba a körzetbe tartozó szegény gyermekeket látták el belőle reggeli tejjel. Azóta már nagyon sok más körzetben és egyházközségben folyik ez a munka a kezdeményezés nyomán.

1928-tól 1931-ig a debreceni református egyháztól vett ki a csoport egy mássa búza évi bérért az Andrássy-uton veteményes kertet. A csoport tagjainak együttes munkája után annak hozamát szegény tanulóitársuk szülőjének engedték át. A további években is vettek ki különböző helyeken vetem nyes földterületet hasonló céljal. Egy esztendeig tanítottam a Csapó-kertben, ahol szintén megkezd-

DEBRECZEN 5 OLDAL 1943. X. 29.

tük vöröskeresztes munkánkat. Olyan megértéssel fogadták a felvetett terveket, hogy egyúttal erővel elértük rövid időn belül azt, hogy nemcsak a gyermekek, hanem azok szülei és az iskolabarátok is bekapcsolódtak a munkába és eredményként négy hónapban keresztül kapott naponta hatvan gyermek a csapókerti körzetből meleg tejet és friss kenyert. A munka meghonosodott és mikor én elkerültem a Csapókertből, azután is tovább folyt.

A Csapó-utcai körzetben, mikor a nyolcadik osztályt átvetttem ott még hathatosabban és nagyobb eredményekkel dolgozhatott a nagyobb gyermekekkel a csoport. Több osztályt készítetünk a hazaiért magyar városok számára, így Papp-Váry Elemérné szülővárosának, Rozsnyónak és más városoknak de maguk a gyermekek terveztek és hűtözték a zászlót saját csoportjuk részére is. A nagyobb lányok már teljesen önállóan dolgoztak, szegénygondozást vállaltak, az Arpad-ter és Mester-utcai körzetben ruhákat varrtak a szegény gyermekek számára, amit az egyházközség karácsonyi ajándékképpen osztott. Vállaltak a szegény gyermekek ruhafelújítását, felügyelték azoknak tisztaságára is, amennyiben szülei el voltak foglaltak. Ezen a ponton bekapcsolódtak mint kisegítők a zöldkeresztes munkába. Maguk között is naponta állandó tisztaság-felügyeletet végeztek, elhagyott sirokat gondoztak. Számtalan munkát lehetne még felsorolni, amit a vöröskeresztes ifjúság végzett... Számomra ez nagy lelki gyönyörűséget szerzett és tanított munkámat nem hogy megnehezítette volna, hanem ellenkezőleg szíppé, eredményessé tette és mindig halás szívvel gondolkod azokra, akik ennek az eszmének kezdeményezői voltak s engem a vezetésre 18 évvel ezelőtt felkértek — fejezte be a beszélgetést Törőné Korpássy Mária, aki ennek a munkának lelke volt Debrecenben és sokszor fiatal magyar szívében ültette el a szeretet, segítést, áldozatkészség örök virágait.

Kerékpártól vaj román katonaszökevényt fogott el a debreceni rendőrség

A napokban az esti órákban egyik Arpad-terűi útelőjáróján ismeretlen tettes ellopta Papp János villanykerék Radnóti-utca 2. szám alatti lakos kerékpárját 300 pengő értékben. A károsult másnap kiment a zsidóvárosba, ahol elloptat kerékpárjának gumiját felismerte egyik árusnál. Az árust kérdőre vonta, mire kiderült, hogy az egy műszerestől vette a gumit.

A károsult értesítette a rendőrséget, kihallgatták a műszerest, aki elmondta, hogy beállított műhelyébe előző napon egy 20 év körüli férfi és eladta hogy meg van szorulva anyagiilag, állását kellene menni elfoglalni Kolozsvárra és hogy utiköltséget szerezzen eladná kerékpárját alkalmat szíve. Így vásárolta meg a gumikat. A műszerész pontos személyleírást adott a férfiről és ennek alapján a rendőrség el is fogta szerdán délelőtt a zsidóvárosban öngyelo Gáspár Antal 19 éves romániai katonaszökevényt, akinek jelenleg nincs bejelentett lakása. — Még 1941-ben jött át a határon Dél-Erdélyből, azóta volt kocsis, idegklinikai ápoló, cipész és még egész sereg foglalkozást üzött. Egyizben bejelentette magát Boeska-ter 7. szám alá anélkül, hogy ott lakása lett volna, csak azért, hogy élelmszerjegyét kiválthassa. Elmondotta vallomását, hogy sokszor éhezett, egyizben, mikor kocsis volt két zsák krumpolit lopott. Az utóbbi időben újra nehéz helyzetben volt, ismét éhezett és ezért szánta magát kerékpárlopásra.

A rendőrség őrizetbe vette és a kihallgatások befejeztével átadják a kir. ügyészségnek.

Az asszony kártyaszüvenedélye nem váloók

Érdekes elvi döntést hozott legutóbb a kúria egy válóperben. A férj bontó oknak jelölte meg keresetében azt, hogy felesége otthon is és a kártyaklubban is kártyaszüvenedélynek hódol és kártyaszüvenedélyként ramslit játszik. A kúria a bontó keresetet elutasította.

Az indokolás szerint az a körülmény, hogy a ramsli szerencsejátéknak tekintik, a házastársi kötelesség szempontjából közömbös, mert a játék minősége még nem teszi azt kötelesség sértéssé. A kártyás nem eshetik komoly kifogás alá, amíg az mint szórakozás túl nem lép a megengedhető határt. Ha a kártyajáték elvonja a házastárs családjától és komolyan veszélyezteteti a család anyagi létalapját, akkor bontó megállapításra is alkalmas lehet.

A kúriánál tárgyalt esetben semmi adat nem merült fel arra, hogy az asszony kártyázása túllépte a megengedhető határt vagy hogy őt olyan veszteségek érték amelyek eladósodásra vezettek volna.

Munkabíró!
Fájdalmát, rossz hangulatát gyorsan megszünteti a
Pyramidon
TABLETTA BAYER

A FAGYLALT

Írta: IGNÁCZ RÓZSA.

Okosabb lettem egy tapasztalattal s a családi szökevényt sokat gyarapíthatom eggyel.

Ha olyasmiről lenne szó, hogy környezetemben valaki féltelenül vagyik valamire ami ott van az orra előtt, am megsemmisítheti el, soha többé nem emlegetem a *tantalusi kint*. Tudok már jobbat. Minden második kisgyerek megéri, nem kell hozzá mitológiai ismeret. A *tantalusi kint* fogalmát teljesen kimeríti s tán még fájdalom-sabb: a fagyalt, hat órával mandula műtét után.

Az aljasság ott kezdődik a fagyalttal, hogy már hetekkel a műtét előtt alijuk szegény gyermekünket: „ha majd megoperálnak, annyi fagyaltot ehetsz, amennyit akarsz”. Bacillus gyűjtő, rossz mandulái miatt eddig nem ehetett, csak nagyon ritkán engedtek meg neki, akkor is tíz eset közül kilencben meghalt a fagyalttal, torka begyulladt. „Majd más-kép lesz, ha megoperálnak”, — alijuk buzgon. Mert nekünk ilyen gonosz meseink is vannak. Mi nemcsak a golyáró és az angyalról hazudunk.

Bizva a fagyaltban, Sandorka hősiesen kiállta a mandula-operációt. Az angyalarcu doktor bécseit, aki földig érő fehér ruhájában és villogó bőrkötényében éppen olyan volt, mint a betlehemesdű játszó parasztyerekek közül a napkeleti király, (még csillogó, villogó, fényes valami is ott volt a fején, mint a betlehemes királynak), s csak egyszer küldte a pokolba. Mikor bevitték a műtő mellé, az előkészítőbe, akkor még bizott az edesanyjában.

„Haza akarok menni! Mama, mama! — kiabálta kétségbeesetten. Mikor hosszú sebpólyával bekötötték a kis karjait, akkor már sértett önére-tében rendőrt ordított. Akkor jötték makos férfiak, éppen úgy mint egy detektívregényben. Sandorkát elhurcolták a kintókamrába és bűdös vattát tettek az orra alá, hogy vesztse el az eszméletét.

— Számolj! — szolt rá a napkeleti király, aki csak alruhát

viselt, mert Sandorka ekkor már tudta hogy ő a gyereklab-lók főnöke.

— Nem számolok! — gondolta Sandorka. Szólni már nem nagyon tudott a százecektől. — Menj a pokolba! — gondolta és elaludt.

Minden gyönyörűen sikerült. A napkeleti király úgy dolgozott, mint egy búvész. Tíz perc múlva Sandorka, álla körül jeges tömlővel, vörös orral és véres nyálát köpködvé, sapadtan ült az ágyában. Keservesen hortyogva szuszogott és szolt: — Jöhét a fagyalt!

A fagyalt nem jött. Hat hosszú óráig nem jött. Helyette nyaltörő vattaszák jött, orvos-ság, jegesömlő és hőmérő. Sandorka már szunyókált, mikor megérkezett. Ez volt az egészben a legaljasabb. Akkor volt a fagyalt, mint 20 utcan vasárolható, nyálkás adag együt Talpas pohárban állott. Igazi tejszínből készült és vanília illata volt. Sandorka felébredt, mohón utána nyult. Mintha tűz égete volna meg a kicsi nyelvet Meგრადokodott. Nyelni akart. A fájdalom önszerándította. Nem tudta lenyelni.

— Vigyétek el! — szortyogta kétségbeesve. S mikor el akarták vinni: Hagyjátok itt!

Elvinni nem engedte, emi nem merle. Nézte egyre míg el nem aludt. Tantalus nem szenvedett ekkorát. Ugy kívánta szegény, hogy a konyve kisördült bele s úgy félt a nyelés fájdalmától, hogy meguntálta ked-vencét, a fagyaltot, talán örök időkre. Mert másnap se nyult a fagyalttal, mikor már egyebet vígan evett. Mikor hazahozták a szanatóriumból a kintőnben sikerült műtét után, megszólalt, sápadtan, soványan és bölcsen, mint egy kis vembere: — Ez is csak olyan család fagyalttal, mint az angyal karácsonykor. Ez még rosszabb. Mert faj, s mamának mégis mennyit kell fizetnie.

Igy szolt csalódottan és er-píttyszett szájjal. Látszott rajta, hogy olyasmi gondot a fel-nöttekről, ami nagyon lesújtó lenne, ha el tudnánk olvasni gondolatait.

Hároméves kislány fejére esett egy tizkilós dagsztóláb — belehalt sérülésébe

Bus Iona, hároméves gyermekét, Bis Miklós bagaméri gazdálkodo kisleányát súlyos fejsérüléssel szállították be a debreceni klinikára. A kisleány-nak különös, eddig meg nem állapított módon, játszadozas közben fejére esett előző nap este egy tizkilós dagsztóláb. A gyerek eszméletlenül esett össze, fején erősen vérző, nagy

seb volt. A községi orvos megvizsgálta és mivel a sérülés képesan komolykációtól tartott, beszállította a debreceni klinikára.

A debreceni klinikán mindent elkövettek a szerencsétlenül járt kisgyermek megmentésére, azonban a fejsérülés következtében agyhártyagyulladás lépett fel és Bis Iona anélkül, hogy eszméltre térni volna, tegnap hajnalban meghalt. Holt-testét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították. Az ügyben megindul a vizsgálat

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
október 30-án reggel 8 órától
október 31-én reggel 8 óráig:
Kigyó, Piac u. 31. telefon 30-9.
Tisza, Péterfia u. 61. tel.: 24-5.
Csillag, Arpad-ter 1. tel.: 29-32.
Isteni Gondviselés, Petőfi-ter
és Teleki u. sarok, tel.: 32-81.
Mátyás király, Nyilastelep Vá-
mospéresi út 16. tel.: 32-01.

Befejeződött a vallás- oktatási konferencia

A valláspedagógiai konferencia
második napján D. dr. Ilyés
Endre lelkészpályozó-igazgató
elnökölt, Narancsik Imre lel-
kipásztor áhíjatot tartott, utána
dr. Czeglédi Sándor egyetemi pro-
fesszor előadása következett „A
heidelbergi káte tanításának elő-
nyei és nehézségei” címmel. Az
értékes előadáshoz több mint tíze-
zer hozzászóltak a kifejtődött
színpadon vitában. Valamennyi-
nyen megegyeztek abban, hogy
református hitvallásos tanításra
van szükség. **Egész Magyarországra**
szólvó érvényű új vallásoktatási
tantervet kell készíteni, amely
ebben a szellemben tölti be hivatá-
sát.

A konferencia közénkel és
ilyés Endre imájával fejeződött
be. Délután az egyházmegyei val-
lásoktatási szakelődök és szak-
felügyelők tartottak zártkörű ér-
tekezletet, melyen dr. Módis László
egyházkülső vallásoktatási elő-
adó mondott beszédet, melyet
szintén vita követte.

— **Dr. Natkó Gyula**, a debreceni
származású közirő érdekes témá-
ról tart előadást a Pázmány Pé-
ter tudományegyetem és Budapest
székesfőváros által rendezett sa-
badegyetemen október 29-től kezd-
ve minden második pénteken a
Pázmány Péter tudományegyetem
jogi karán este 6 órától kezdő-
dően.

— **Dr. Lengyel Zoltán főorvos**
relgyógyult. Dr. Lengyel Zoltán
főorvos ezélt nyolc héttel lett
súlyos beteg, tüdő- és mellhártya-
gyulladászt kapott. Hamarosan
jobbán lett, azonban bár dr. Erdé-
lyi Pál egyetemi magántaná-
r, kezelőorvosa utasítására pihennie
kellott volna, ezt nem tudta meg-
tenni, visszaesett és állapota any-
nyira súlyosra fordult, hogy iz-
zadmányos mellhártyagyulladással
beszállították a klinikára. Há-
romheti oadaó kezelés után most
felgyógyult, azonban még szobá-
ját kell őriznie, hogy az újabb
visszaesést elkerülje.

— **A Szent László Kör** ezévi is-
merkedő estjét szombaton este 6
órai kezdettel tartja B. Vattay
Margit táncintézetében, melyre a
tagokat ezúton hívja meg a kör.

— **A nagyerdői bibliakör**, me-
lyet dr. Erdős Károly vezet, a mai
napról, péntektől délután négy
órákor kezdődik.

— **Murányi Jolán és dr. Brósz**
Róbert házassága. Tegnap délelőtt
volt az esküvője Murányi Jolán
okl. polg. isk. tanárnőnek, Murá-
nyi L. Nándor felügyelő-igazgató
bájos leányának dr. Brósz Róbert
budapesti bírósági ítélkarral. Az
esküvő a legnagyobb esendben, a
mai időnké megfelelően tartat-
tott. A menyasszony tanúja dr.
Murányi Nándor m. kir. rendőr-
fogalmazó, a vőlegény tanúja dr.
Krüner Agoston szolgabíró volt.
Az egyházi esketési szertartást a
szülői háznál a menyasszony
bátyja, Murányi Zoltán ref. lel-
kész végezte.

— **Halálra ítélte a győri sta-
táriális bíróság** Adamez Német
István 33 éves, kilenceszer bü-
ntetett napszámost, aki az első-
tétit ideje alatt lopott. Társá-
nak, Teutsch Józsefnek ügyé-
rendes bíróság elé utalták.

Margarin kiosztás

Értesítem a város közönségét,
hogy a rendes zsírjegy október
31-től november 6-ig terjedő
időre szóló 26-os, ügyszintén a
nehéz testmunkások és terhes,
szoptatós anyáknak járó pótz-
sírjegy ugyanezen időre terje-
dő 26-os számú szelvényére
zsír, zsírszalonna és sósszalonna
nem szolgáltatható ki, ha-
nem csak margarin éspedig a
rendes zsírjegy 26-os számú
szelvényére 10 deka, a pótzsír-
jegy 26-os számú szelvényére
pedig 4 deka.

A közlemezési ügyosztály
által, intézmények, közületek,
s. b. részére kiadott utalvá-
nyokra, amennyiben azon zsír,
vagy zsírnakvaló, szalonna van
kiutalva, továbbá a körzeti iro-
dák által szabadságos katonák
s. b. részére kiadott „Rendki-
vüli jegy zsírra” elnevezésű
jegyre azonban a hentesiparos
az október 31-től november 6-ig
terjedő héten is zsírt, vagy zsír-
nakvaló szalonnát köteles ki-
szolgáltatni.

Polgármester.

— **Házasság.** Végh Katóka és
Herczegfalvi Lajos e hó 30-án
szombati délután félnégy óra-
kor esküsznek örök hűséget
egymásnak a Kossuth-utcai ref.
templomban, melyre ismerősei-
ket, barátaitkat szeretettel meg-
hívják.

— **Réggel héttől este hétig**
nyitva lehetnek a virágüzletek. A
kereskedelmi miniszter abból a
célből, hogy a Mindenszentek és
Halottak-napja alkalmával a te-
metőlátogató közönség virágüzlet-
ségletét nehézség nélkül beszere-
hesse, megengedte, hogy az elő-
virágok árusítására berendezett
nyitott árusítási üzletek október
28., 29., 30., 31. napjain, továbbá
november 1. és 2. napján reggel 7
órától este 7 óráig megszakítás
nélkül nyitva tarthatók legyenek.

— **Kézdivásárhely visszaperli**
Gábor Áron ágyúját. Kézdivásár-
helyen találták meg azt az egyet-
len ágyút, melyet Gábor Áron önt-
tött társaival a 48-as időkbén.
Ezt az ágyút feltalálása után be-
szállították a Székely Nemzeti
Múzeumba. Kézdivásárhely városi
most elhatározta, hogy visszakeri
a nevezetes ágyút. A közgyűjté-
mények országos felügyelősége
elutasította a város kérését azzal
az indoklással, hogy anakidején
örök letétként helyezték el a mú-
zeumban. Kézdivásárhely azon-
ban nem nyugodott bele ebbe az
elutasító válaszbba, hanem elhatá-
rozta, hogy amennyiben város ha-
táridőn belül nem kapja vissza az
ágyút, igényeit peres úton fogja
érvényesíteni.

— **Id. Horváth Károly fűszer-
kereskedő** meghalt. Súlyos gyász-
erte a város fűszerkereskedői ka-
rát, id. Horváth Károly fűszer-
kereskedő, az ág. ev. egyház pres-
bitere, a Fűszerkiskereskedők
Egyesületének választmányi tagja
rövid szenvedés után életének
60-ik évében elhunyt. Halálát fe-
leségén, fián, menyén és unokáján
kívül a Béber és Polgár családok
gyászolják. Temetésének időpont-
ját gyászrovatunkban közöljük.

— **Épilepsziás rohamban** magára
rántott egy fazék forró vizet,
súlyos égési sebeket szenvedett.
Zieger Jánosné, motorszerelő neje,
Epreskert-utca 11. szám alatti ta-
kos tegnap este a konyhában való
foglalkozás közben hirtelen rosz-
szul lett. Épilepsziás görcsök lep-
ték meg és a roham alatt öntudat-
lanul magára rántott egy tizlites
fazék forró vizet. A forró víz
súlyos, II. és III. fokú égési se-
beket okozott Zieger Jánosné arcán,
mellén, kezén, lábán. Értésítették
a mentőket, akik a szerencsétle-
nül járt asszonyt első segélyben
részosították, majd a börtvgyógyá-
szati klinikára szállították. Álla-
pota súlyos.

— **Új tanfolyam** kezdődik novem-
ber elsején a Simai Magdolna és
Sipkoviés Béláné Slezák Mária
gyorsíró, gépirő- és szépirőiskolá-
jában. Előkészítés államvizsgára.
Vidékieknek vasúti kedvezmény.
Telefon: 22-53. Debreceni tank.
kir. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

— **Dr. Naményi Gyuláné** gyorsíró-
iskolájában, gépirőiskolájában
(Barthány-u. 1) novemberől kez-
dő tanfolyam. Előkészítés állam-
vizsgára. Vidékieknek vasutked-
vezmény. Telefon: húsz-hatvanhét.
Debreceni tanker. kir. főig. eng.
száma: 6741/1942.

— **Rejtélyes repülőszere-
csétlenség.** A londoni Daily Te-
legraph különös és közlelebből
meg nem magyarázott szeren-
csétlenségről ad hírt, amely
szombaton délután Salisburg
közlelelben történt, melynek hét
ember eseti áldozatul. Egy
alacsony repülő angol repülő
gépről ugyanis levált „egy
tárgy” és hét embert megölt —
többet megsebesített. Később
megállapították, hogy a gépen
„technikai hiba történt”, ame-
lyet azonban nem lepleztek le.
A sajtó kizárták a nyomozás-
ból. (MTI).

— **Huszonhét évig** aludt. Johan-
nesburgban meghalt a 20. század
esipkereszkijája, aki 27 éven ke-
resztül egyetlen rövid megszakítá-
ssal aludt egyfolytában. Bol-
dogtalan szerelme miatt merült
mely álomba, amelyből csak egy-
szer ébredt fel pár percre, míg
most 27 év után végleg elaludt.
Az asszony 20 éves korában bele-
szeretett egy farmerbe, de a szü-
lők nem egyeztek bele a házasság-
ba. A fiatal ember kétségbeesésben
öngyilkos lett, a fiatal leány pe-
dig röviddel rá abba a mély álom-
ba merült, amelyet most a halál
fejezett be.

— **A sötétben** egyik szobából
a másikba menet elesett és hal-
alkartörést szenvedett Zádor Gyula
né postatisz neje. MÁV kolónia
13. szám alatti lakos. A mentők a
sebészeti klinikára szállították.

— **Az önkéntes biztosításnál**
irányadó javadalmazási határ
felemelése. A belügyminiszter
csüörtökön megjelent rende-
letével az öregség, rokkantság,
özvegyiség és árvaság esetére
szólvó önkéntes biztosítás szem-
pontjából irányadó javadalmazá-
si határt átmeneti hatállyal
bavi 1500 pengőre, illetve évi
18 ezer pengőre emelte.

— **Gyanús körülmények között**
hirtelen meghalt Varga Sándor
7 hónapos püspökladányi cse-
esemő. A holttestet felboncolták
és a boncolás megállapította,
hogy a halál rángogóros folytán
következett be. A püspökladányi
esendőrös jelentést tett az esetről
a debreceni kir. ügyészségnek,
mely a temetési engedélyt meg-
adta.

— **A debreceni népzeneészek**
szakcsoportja átalakuló közgyű-
lést tartott tegnap az NMK-ból
való kiválás után. A jelölés alap-
ján a közgyűlés egyhangúlag a
következő tisztikart választotta:

Diszelnök: dr. Molnár Lajos. Gy-
vezető elnök: Rövid Vilmos. Kör-
elnök: Rácz Gyula. Elnök: Ma-
gyary Gyula. Társelnök: Fe-
renczy József, Löködy László,
Amit István, Rácz Imre, Budai
Károly. Alelnökök: Suha Balogh
József, Csiki Géza, Titkárók:
Budai Gyula, Rézműves Aladár.
Pénztáros: Kiss Aladár. Ellen-
örök: Oláh József, Budai Aladár.
Ügyész: dr. Szutor Béla ügyvéd.
Választmányi tagok: Budai
György, I. Horváth Gyula, II.
Horváth Gyula, Primo Károly,
Sztai Károly, Balogh Andor,
Kálló Károly, ifj. Kiss József, B.
Kálló István, Oláh Rudolf, An-
drás Jenő (Hatos), Balogh Lajos,
Oláh Vilmos, Fegyelmű bizottság:
Rácz Gyula, Kasari Rudolf, Bu-
dai Tódor, Oláh József, Rövid
Vilmos, Budai Aladár.

ISKOLAI HIREK

* **A debreceni református Kollé-
gium** összes tagozatainak növen-
délkei folyó évi november hó 2-án,
kedden reggel 10 órákor gyüle-
kezzenek ényitő istentisztelethez
a Kollégium udvarán, Kollégiumi
igazgatóság.

* **Beiratás.** A társulati felnöt-
tek esti kereskedelmi középiskolá-
nak I. osztályába a beírások ok-
tóber 29-én és 30-án lesznek.

* **A hathónapos kereskedelmi**
szaktanfolyamra október 29-én és
30-án délután 4—5-ig lehet felvé-
tele jelentkezni a társulati keres-
kedelmi középiskolában, Ferenc
József-út 8. I. em.

—noo

— **Kiemelték a Normandiet.** A
newyorki kikötőben végleg ki-
emelték a Normandie volt francia
gőzöst, amelynek most Lafayette
a neve és az Egyesült Államok
kereskedelmi tengerészetehez tar-
tozik. A hajó anakidején kigyul-
adt és a tüzvész következtében
süllyedt el. A kiemelési költségek
4,5 millió dollárt tettek ki. A ki-
emelt hajó újjáépítésére további
16 millió dollárt irányoztak elő.

— **Rómában adagolják a sőt.**
Mint a svájci lapok jelentik, Ró-
mában adagolják a sőt. Havonta
mindenki 300 grammot kap. A
vendégülkökben és penziókban min-
denki étkezéshez 5 gramm sőt hasz-
nálnatnak fel. (MTI)

— **Nem szolgáltatotta be az el-
hullott birkák** gyapját, ötven pen-
gőre ítélték. Községi elnöki cikk
jogellenes elvonása vétségének
vádjalva állott a debreceni tör-
vénszék Székely-tanácsa előtt

Borbély Albert 33 éves bíbarnagy-
bajomi gazdálkodó. A vádirat
szerint Borbélynak elhullott 15
birkája és azok gyapját levágva,
a beszolgáltatási kötelezettségnek
nem tett eleget, hanem a gyapját
saját céljaira fordította. A tör-
vénszék előtt a vádlott beismerő
vallomást tett s azzal védekezett,
hogy a beszolgáltatási rendeletről
egyáltalán nem volt tudomása. A
bíró-ág büntőnek mondta ki a
vábéli esekelmény elkövetésében
és ezért jogerősen 50 pengő pénz-
büntetésre ítélte.

— **Budapesten már közölték**
a sírok kivilágításának tilalmát.
Szendy Károly budapesti pol-
gármester felhívta a temető-
látogató közönség figyelmét
arra, hogy az érvényben levő
rendeletkezés értelmében a sí-
rok és sírboltok kivilágítása
Mindenszentek és Halottak nap-
ján ez ében is tilos. A sírok
kivilágítására szánt sírlámpák,
mécesek és gyertyák árát adja
a közönség a hősök sírjának
gondozására a temetőekben
és céla felállított perselyekbe.
Felhívja egyben a polgármes-
ter a közönséget, hogy a rend-
kívüli viszonyokra való tekin-
tettel minél rövidebb ideig tar-
tozkodják a temetőekben.

— **A sűtőszakosztály elnöksége**
felkéri tagjait, hogy Szász Sándor
kartársunk temetésén október
29-én délután 3 órákor a közte-
mető III. ravatalozójában teljes
számban jelenjenek meg. A sűtő-
szakosztály elnöksége.

— **Szegeden a személypálya-
udvar és a Tisza-pályaudvar kö-
zött egy hatalmas méretezésű**
paprikabeváltóraktárt, valamint
mintakészítő üzemet és körzeti
malmot építettek. Az építkezések
költsége meghaladják a másfél-
millió pengőt is. A három fontos
gazdasági intézmény felavatására
Szegedre érkeztek a Hangya köz-
pont vezetői is, valamint az Al-
föld és Délvidék politikai és köz-
gazdasági életének vezetői. El-
küldték tisztviselőiket az egyes
miniszteriumok is. Az avató-
ünnepségen Dömötör László, a
Hangya elnöke mondott megnyitó
beszédet, majd dr. Wüschner Fri-
gyes felsőházi tag, a Hangya
alelnök-vezérigazgatója ismertette
a létesített intézmények életre-
hívásának történetét és azok je-
lentőségét.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

G y á s z r o v a t

Balogh Jánosné Karácsony Jo-
lán, MÁV intéző neje 51 éves ko-
rában elhunyt. Temetése pénteken
14 órákor lesz a diszravatalozó
teremből. Lakás: Baltazar Dezső
utca 14. Gebauer rendezi.

Id. Horváth Károly fűszerkeres-
kedő, az ág. ev. egyház presbiter,
60 éves korában elhunyt. Temé-
tése pénteken 3 órákor lesz a 2
A) ravatalozó teremből. Lakás:
Kinizsi-u. 62. Gebauer rendezi.

Özv. Végh Istvánné Kertész
Sára 82 éves korában elhunyt.
Temetése szombaton 3 órákor lesz
a 2. A) ravatalozó teremből
ugyanaznap átszállított szeretett
férje és László fia hamvai mellé.
Lakás: Jánosi-u. 21. Gebauer ren-
dezi.

Boda József gazdálkodó temé-
tése szombaton délután 14 óra-
kor lesz a köztemető diszravatalo-
zó terméből. Dankó temetkezős.

Exhumálás. Aldott emlékü édes-
anyáknak, Karla Istvánné, kir.
járásbíróági jegyző özvegyének
hamvait folyó hó 30-án, szombaton
a köztemetőbe szállítatjuk át.
Gyászima a köztemetőben reggel
10 órákor. Karla testvérek. Ge-
bauer rendezi.

A Fűszerkiskereskedők Egye-
sülete elnöksége értesíti tagjait,
hogy elhunyt Horváth Károly
egyesületi választmányi tagunk
temetése pénteken délután 3 óra-
kor lesz a köztemető 2. A) számú
terméből. Felkérem a kartársakat,
hogy a temetésen a részvét meg-
nyilvánulása képpen minél többen
vegyünk részt. Az egyesület el-
nöksége.

— **Kaszával megsebesítette egy**
gyermek homlokát. Gondatlansá-
ból okozott súlyos testisérítés vé-
tségével vádoltan állott a törvény-
szék előtt Szilágyi Sándor nap-
számos. A vád szerint ez év nyá-
rán a mezőről tért haza s meg-
sebesítette kaszával Kelemen
Sándor gyereket a homlokán. A
tárgyaláson Szilágyi tagadta bü-
nösségét. Elmondotta, hogy amik-
or Kelemen Sándor el akart mel-
lette szaladni, megfordította vál-
lán a kaszát, mert azt hitte, hogy
annak éle lefelé van. Így történt
a szerencsétlenség. Egy tanu ki-
hallgatása után a törvénszék 50
pengő pénzbüntetésre ítélte Szilá-
gyit, de a büntetés végrehajtását
háromévi próbaidőre felfüggesz-
tette.

— **Az idei szüret első halalos**
áldozata Ilés János 56 éves dísz-
völői földműves, ki prsházába
gondatlanul ment be és a must
erjedéséből keletkezett gáz mer-
ölte.

— **Aki nem nősül fiatalon —**
több adót fizet. Mint a Mai Nap
írja, most folyik a fővárosban
az 1943 évre szóló adókvitetések
kézbesítése. Az 1912-ben szü-
letet adózők kvitetésének indo-
kolásában a következő meg-
jegyzés áll: „miután Ön nőtlen
és betöltötte harmincadik élet-
évéét, jövedelmi adója — a meg-
levő rendelkezések értelmében
— 2 százalékkal emeltetett”.

— **Zsidó istentiszteletek.** A sta-
tusquo-ante izraelita anyahitköz-
ség templomaiban az istentisztelet
rendje 1943 X. 29—XI. 5-ig. Pént-
ek este mindkét templomban
4.20, szombat reggel 7, délelőtt a
Kápolnási-utcaiban (ifjúsági) 9.30,
a Deák Ferenc-utcaiban 10.30,
délután mindkét templomban 4.
este 5.15. Köznap reggel mindkét
templomban 6.30, este 4.35. Szom-
bat sábbat rós chodes. Rabbiság.

— **Istentiszteletek ideje az orth.**
isz. templomban. Péntek d. u. 4.18.
szombat d. e. 8, d. u. 4 órákor.
Szombat kezdete 4.06. kimenetle
5.18 órákor.

hen Mezei és Takács a gólszerző a hátest csapatának részéről, míg a hajduered gólját kavardásból Takács szerezte. Jók: Elekcs, Tiszta, Mezei, illetve Sarkady, Csordás, Karsay játékezők jól vezette a mérkőzést.

Az első forduló után a Tiszthelyettesi Kupa állása a következő:

1. Repülők	1 3:0 2
2. Eltelmezők	1 2:0 2
3. Hádtest	1 7:1 2
4. II/II. zlj.	1 6:1 2
5. Tüzérek	1 1:6 —
6. III/III. zlj.	1 1:7 —
7. III. zlj.	1 0:2 —
8. Híradósok	1 0:3 —

A legközelebbi mérkőzésekre kedden kerül sor, amikor a II/II. zlj. — Eltelmezők és Tüzérek — III/III. zlj. mérkőzéseket játszik le az egyetemi sporttelepen.

A DTE és DEAC tornászai Komáromba utaznak november 7-én az ott „Visszatért Komárom” elnevezéssel megtartandó országos versenyre. A DTE-ből Tóth, Mogyoróssy, Szabó és a kerületi bajnokság negyedik helyezettje utazik el, míg a DEAC-ból Hajlós, Vermes, Balla Tibor, Balla Béla indul. A versenyzőket Schmidt Gyula művezető vezeti Komáromba.

Sipos, a Törökves hatvédje is részt vesz a DVSC mai edzésén. Sipos a budapesti Törökves jelen hatvédje, aki jelenleg Debrecenben teljesít hazafias szolgálatot, a DVSC mai erőnléti edzésén részt vesz. Hír szerint a budapesti játékos szerepére a debreceni vasutasokhoz jönni. Szerződéses nem utóznak nagyobb akadályokba, mert ha a Törökves kiadja villámmal igazolható Sipos.

zollható Sipos.

A levelezőszakosztályok megkezdik működésüket. Erte üléseink szerint a debreceni levelezőkörében hat szakosztály fog működni, mely közösen megkezdte erőteljes munkáját. Az ökölvívók, céllövők, tornászok, úszók, szők, atléták és a már meglévő labdarúgó szakosztályaitól szép sikereket várunk.

Tiszthelyettesek — D. Villanygyár II. amatőr bajnoki mérkőzést vasárnap bonyolítják le az egyetemi sporttelepen délelőtt 10 órai kezdettel. A bajnokságban nagy fölénnyel vezet a Tiszthelyettesek SE együttese minden bizonnyal ezúttal is biztosan fog győzni.

Összedülési gondokkal küzd a Gamma. A budapesti görög-betűsök együttesében Kemény, Kónya, Hires és Hárai sérült. Kónyára két-három hétig nem

lehet számítani. Keménynek kiújult a sérülése. Hiresnek alaposan bedagadt a bokája. Hárai pedig a legutóbbi edzésen sérült meg úgyhogy a Gamma nem a legjobb körülmények között készül a DVSC elleni mérkőzésre. Egyelőre még teljesen bizonytalan a budapesti csapat összeállítása.

Sárosi III. kéthetes letiltása a magyar-svéd mérkőzés után lép életbe.

Körössy Antal, a debreceni játékezőgárda kiváló tagja vezető vasárnap Ermihályfalván a sorakerülő ELE-Püspök-ladányi MAV NB III-as bajnoki mérkőzést.

A DVSC kézilabdacsapata november 7-én Törökvesmisklóson szerepel. A vasutasok még ezenkívül két mérkőzést fognak játszani Debrecenben a nyiregyházi

és törökvesmisklósi csapattal. A DVSC együttese nagyban készül a jövő vasárnap Törökvesmisklósi mérkőzésre, melyen valószínűleg győzni fog.

Szerkesztői üzenetek

Munkásszövetségi tag. Nem kívánatos a szövetség ügyeibe kívülről beavatkozni, így b. sorait nem közölhetjük.

Tarnai Gábor és Tárca László. B. sorait, melynek tartalmával egyébként magunk is egyetértünk, eljuttattuk az edzőhöz.

„Sportrajongó olvasó” Izes sporthumorcskijét őszinte tetszéssel olvastuk. Sajnos, a mai lapterjedelmkorlátozás idején nem tudunk terjedelme miatt hely adni az egyébként kitűnő humorérzékkel megírt írásnak.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZO (54)

GALOCSSY Igrégibb magannyomozó megfigyelési, nyomozási diszkréték, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72.

JANOSSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78.

KOSZTOLANCSY magannyomozó iródjája bizalmasan megfigyel, nyomoz. Lorántffy u. 19. 54-1519 10 31.

HAZASSÁG (31)

DINZTINGVÁLT harmonizáló kérés, csinos, fiatal urino ismerettség. Házasság lehetséges. Kinevezett jelgére. 31-1642

ALKALMAZÁST NYER FERFI VEGYES

FELES konyhakertész egy magyarholdas kertbe keresek Honvédtemető u. 6. 2-504 vv.

UJSÁGKÉZBESÍTŐ

felvessz a „Debreceni” kiadóhivatala. Jelentkezhetnek idősebb férfiak és asszonyok is. esetleg rokkantakat. Gyakorlatlanokat betanítunk, jó kereseti lehetőség, nyugdíj. Jelentkezni délutánonként a kiadóhivatalban József kir. herceg u. 1. sz. —484 vv.

IGAZOLVÁNYOS

újságíró és kézbesítő, csapókereti körzetbe felvessz a kiadóhivatal. Havvi kereset 200 P körül. Jelentkezés délutánonként a DEBRECENI kiadóhivatalban. József kir. herceg u. 1. 483 vv.

NYUGDÍJAS

terfít keresek szerelő műhelybe (telefonhoz, Péterfia huszonhét. Jelentkezni 12 és 1 között. 2-1855

GAZDASÁGI ALLÁS FERFI (26)

NOVEMBER 1-re konvencios tehenész felvétetik. Bornemisza utca 14. 26-1628

HAZMESTERI ALLÁS FERFI (29)

KERESK hazmester párt, ki külön díjazást házi takarítást vállal. Széchenyi utca 33. 29-1633

IPARI FERFI (33)

PEKSEGEDEI azonnali belepésre felvessz. Árpád tér 13. 33-1869

CIPÉSZ munkásokat

bent munkára és zicemunkást 50-151 200 pár heti termelésre felvesszünk. Süskind Piac 71. 33-1531

FIATAL fodrászegédek

teljes ellátással felvessz. erceske. Bekésti fodrász. 33-1471

ASZTALOS segédek, önállóan dolgozót felvessz.

Vasadi Széchenyi u. 8. 33-1647

FIATAL fodrászegédek

teljes ellátással felvessz. Derecske. Bekésti fodrász. 33-1471

SZABOSEGÉD felvétetik.

Hatvan u. 4. 33-1626

KIFUTÓ FIÚ (49)

MEGBIZHATÓ kifutó fiút azonnal felvessz a Hanga II. fiók János u. 19. 49-1541

ALKALMAZÁSI NYER NO VEGYES (4)

ORVOSI rendelőbe takarítónót megbízható, rendest. jó bizonyítvánnyal keresek. Jelentkezés d. e. 9-10-ig du. 5-6-ig Piac u. 41. I. em. 5. 4-992 vv

VARRÓLÁNY

férfiszabóságba felvessz Zombor, Széchenyi 5. 4-1872

FIATAL takarító felvétetik az Arany Bika kádfürdőben.

4-1654

KET személyhez egy

rendes 50 éves asszony családtagnak tekintésem, felvétetik. Vallás mellékes. Cim a kiadóban. 4-1652

KISZOLGALÓNO ova-

dekkel kiözödebe és egy minden felvétetik Petőfi tér 6. 4-1630

IRODAI NŐ (34)

KOLCSONKÖNYVTÁR kisaszonyt felvessz. Megbesz. lés: Hangaútjáróban. Kolcsonkönyvtárnál. 34-1614

IPARI NŐ (35)

HOLGYFODRÁSZ segédlányt azonnali belepésre felvessz. Pelles fodrászszalon, Iparkamara épület. 35-1882

VARRÓLÁNY

ugyes segédlányokat allandó munkára felvessz. — Nagyné Miklós u. 49. 35-1653

TANULÓLEÁNY (63)

JO családból való tanuló vagy kifutólány felvétetik. — Parfümeria Kardos Piac u. 79. 63-1650

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓ leányt keresek szerelőműhelybe. Jelentkezni Péterfia huszonhét 8-9 között. 47-1884

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTTI MINDENES (30)

GYERMEKSERZETŐ fiatal minden lányt felvessz. Szabó esemegeuzlet Simonffy 2b Jelentkezés délután 4-7-ig. 30-1886

SZAKÁCSNŐ (60)

MINDENES szakácsnő tanyára kisebb úrúrcsaládkhoz felvétetik. Cim a kiadóban. 59-105 v. v.

BEJÁRÓNO (8)

MINDENES bejárónót kózztal egész napra felvessz. A tó u. 21. sz. TISZTESSEGES bejárónót keresek. Kálvintér 13. II. kapu I. em. 8-1638

BEJÁRÓNO

azonnal felvétetik. Dr. Révész Piac u. 77. I. em. 8-1887

MEGBIZHATÓ bejárónót

jó bizonyítványokkal elsőjére felvennék. Jelentkezés naponta 2 óra után Balogh Erzsébetnél Rákóczi 11. 8-1622

ÜZLETI AJANLAT 67

ÉRTEKES vásznából, selymeiből takarékosan szabjuk, varrjuk, hímizzük ágyneműt, fehérneműt, függönyt. — Megrendelőing anyagjait külön bebiztosítottuk. „Favorit” Csapó u. 24 sz. 67-573 12. 31

GYÖNYÖRÜ, kábátok s

kózztűmök pontosan készílnék „Tildi” divatszalonban. Rákóczi u. 11. 67-1783 11. 1. 67-144 10 31

SZORME bundákat

vitok alakitor festek veszek. eadok, Kovár szűcsmester püspöki palota 1. 31 67 593 11 31

HASZNALI órákat

veszek, javítok eladok — Schiffmann Vendég u. 7 sz. kisállomásnál. 67-1792 1. 3

BUNDÁJÁT most

készítess, alakíttassa. — Katona Vilmos szűcsmesternél. Simonffy u. 2 telefon: 12-32. 67-157 12. 12

LEGOLCSÓBBAN test-

tisztít, Weisz kelmetestő Arany János u. 29 sz. keresztpünet 1900 vv

GYERMEKKOCSI

mindennemű javítását s festését olcsón és szakszűren vegzi Bagdi. — Miklós u. 53. 67-317

TÖRÖTT gramofon

lemezért 3 — P-t fizetek. Villanykörtécserre 30 F. Biró, Hunyadi u. 22. 67-33 11. 20

SIRKÖVEK müköböl es termésköböl, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak kereti utakra kaphatók a debreceni műkögyárnál. Fűrdő u. 2 sz. 67-279 vv

CIANÓZ, vizsgái, zsi

zsiktelentit teletőség gei Kiss Mihusz-tér 7 Telefon: 14-30 (veres templomnál). 67 606 11. 4

BŐRKABAT fordítást,

alakítást szakszűren készít Tegdes János szabomester püspöki palota 11.20. 67-1996

DINAMO lámpafejek,

elemes zseblámpák, rádió, kerékpáralkatrészek részök nagy választékban Soltész, Kálvintér 2 sz. 67-144 10. 31

ÜZLETI KERESLET 66

FOLLAT legmagasabb napi aron vesz „Hanga” tollgyűjtő telep József kir. herceg 71. 66-305

DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA

KÉT diáklányt vagy fiút teljes ellátásra vállalok. Ötmalom u. 9. 12-1557

VASUTI tisztviselőcsalád

gimnazista fiukat teljes ellátásra vállal. Érdeklődni Simonffy u. 26. (Veranda.) 12-103

VI-ik zsidó gimnazista

fiam részére lakást, ellátást keresek. Ajánlatokat vasárnapig „Ternészetben is” jelgére a kiadóba. 12-1645

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, briliánsat magas áron veszek. Ékszerjavítás. Polák aranyműves Hatvan u. 2. szám. 19-572 11. 29

ARANYAT, ezüstöt,

briliánsat, ékszer, napi áron veszek Szelecsényi. Sas u. 2. szám. 19-495 11. 27

ARANYAT, ezüstmet

ékszereket napi áron vesz Takács Sándorne. Piac utca 56. szám. 19-1872 11. 10

TÁRS (61)

TRAFIKENGEDÉLYES hadiözevgyvel tarsulnk pár ezer pengővel. „Délvideki” jelgére kiadóhivatalba. 61-1546

VARRÓHOZ,

ki ügyes és iparendélye van, pár ezer pengővel tarsulnk. „Délvideki” jelgére a kiadóban. 61-1547

HANGSZER (28)

ZONGORA nangoiási munkát kitűnő képzettséggei vállalkoz Vargyas Nap u. 17. vidéken is 28 624 5. 3

ZONGORA, becsi remek hangú, kitűnő fatűzeleses kátyha eladó. Hadik utca 20. Egyetemi sporttelepnel 28-—vv

BUTOR (9)

JOALLAPOTBAN levő (livány (szelöng) eladó Loversenyiroda Arany Bika szálló. 9-955

FIGYELEM!

SAJATKESZÍTMENYÜ konyhaberendezések festett falok, kombinált szekrények raktaron — Arany János u. 1., udvarban. 9-645. 11. 29

NINCSEN fényes kirak-

atunk, bútorot olcsón adunk, Piac u. 71. szám. ulvarban. Brilline 9-1484 1. 8.

HASZNÁLT bútorokat

irodaberendezést, wert heimkasszát és üzletberendezést magas áron veszek. Veró, Csapó u. 10 szám. 9-737 11. 13.

HALOSZOBÁK és kony-

haberendezések a legjabb kivételben allandóan raktaron. Ujjalussynál, Bethlen 56. 9-1449 11. 26

HALOSZOBÁKAT leg-

olcsóbban bizalommal csak Lőseai bútorüzletben vásárolhat. Eötvös u. 66. 9-86 11. 30

HENCSER keveset hasz-

nált, terítővel eladó. — Paacsirta 27. 9-1618

EGY fél háló eladó.

Komárom utca 23. sz. 9-1615

EGY világos fél háló

eladó. Bujdosó u. 33 H. mőkert. 9-1624

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

EGY szoba előszoba nyugdíjas magános úrnőnek albérlésre kiadó. Rothermer 39. 45-1631

LAKÁSCSERE (53)

SZOBÁ konyhás lakásomat elcsorélném hasonlóval. Kólcsey u. 24. 53-1865

ELCSERELNEM bér-

házban levő, olcsó bérűjonnán festett, egy szoba, előszoba, konyha teraszos lakásomat, gáz bent, 2-3 szobás fürdőszobás lakással. Cim a kiadóban. 53-1635

BUTOROZOTTI SZOBÁ (10)

BUTOROZOTT udvari szoba külön bejárattal, Használt egyenruhák, agy nemű nélkül egy úrnak kiadó. Egyma borovszky szobóságban Csapó 98. 69-1883

BUTOROZOTT szoba

két férfinak kózztal kiadó. Széchenyi 40. emelet. 10-1640

LAKÁST KERES (52)

BUDAPESTI nagy vállalat keres Debrecenbe áthelyezett főtisztviselője részére elegánsan berendezett szoba, előszoba, fürdőszobás lakást. Esetleg bútor nélkül, vagy elcsorélné budapesti előkelő helyen főberleti lakását, debreceni 2-3 szobás összkomfortos lakással. — Ajánlatokat „Nagyon sürgős” jelgére a Debrecen kiadóhivatalába kérünk. 52-1643

ELVESZETT (13)

FEKETE Bobi névre hallgató kis kutya elveszett. Nyomra vezető jutalomban részesül. — Tekei u. 77. 13-1636

ELVESZTETTEM

fekete bőr irattárcám, szerdán este az Apolló moziban Erdős Lajos névre szóló fényképes igazolvánnyal és több fontos irattal. Kérem a becsületes megtalálót adja le a Magyar Nemzeti Bank portájánál, a benne levő pénzt meg tarthatja. 13-1629

TALÁLTAM Nyil

cán egy szürke kis cicát. Tulajdonosa átvetheti Káka u. 4. csak dél elött. Horváthék. 13-1889

VEGYES (68)

KÖNYVSOROZATOKAT, mindenféle lexikonokat, művészeti és orvosi könyveket vásárolnk privátul. Ajánlatokat „Orvos tanárség” jelgére a kiadóba. 68-1549

AGYAGOS homok

kütiásából kikerült, ingyen elhordható. Magóss György tér 12. 68-623

CSEREÜZLET (11)

ELCSERELNEK tengeriért 43-as új boxszimát Bezerédi 16. 11-1537

EGY kis diáklányt

teljes ellátásra, zongora, fürdőszoba használattal, elvállalok. Vigkedvő Mihály u. 31. utcai lakás. 11-1621

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

KEKIKAMGARN zubbonyanyag érkezett. — Használt egyenruhák, új mőkugallér eladók Borovszky szobóságban Csapó 98. 69-1883

EGY alig használt fekete

férfi félkabát eladó. Árpád tér 43. 69-1641